

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky-utca 1. sz. I. emelet (Arany Bika-bérbázis). Tel.: 41-13. (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák: d. n. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy Zsilinszky-utca 1. sz. (Arany Bika-bérbázis) I. emelet. Tel.: 41-13 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Rajk Lászlót, Szőnyi Tibort és Szalai Andrászt halálra,

Brankov Lázárt és Justus Pált életfogytiglani fegyházra ítélte a népbíróság Pálffy György és Korondy Béla katonai bíróság előtt felel bűneiért

A népbíróság különtanácsa szombaton hirdetett ítéletet Rajk László és társai bűnügyében. A különtanács tagjai dr. Jankó Péter tanácselnök vezetésével háromnegyed 10 órakor vonultak be a terembe. A vádlottak és a hallgatóság felállanak helyükről.

Elnök: Ki fogom hirdetni a népbíróság különtanácsának Rajk László és társai ellen indított bűnügyében hozott ítéletét.

A Magyar Népköztársaság nevében.

A budapesti népbíróságnak az 1946. VII. t. c. 11. §-ának rendelkezéséhez képest alakult külön tanácsa az 1949. szeptember 16. 17. 19. 20. 21. és 22. napján tartott nyilvános főtárgyalás alapján Rajk László és társai bűnügyében meghozta a következő

VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést.

Ognyenovics Milán 33 éves, sároki születésű, budapesti lakos magyar állampolgár, magántisztviselő, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. július 5. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van.

az 1930. III. t. c. 60. § 3. pontban meghatározott, a 61. § 1. bekezdés szerint büntetendő büntetést.

Justus Pál 44 éves pécsi születésű budapesti lakos, magyar állampolgár, a Központi Híradó volt alelnöke, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. június 18. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van, a NBR 15. § 5. pontban meghatározott egyrendbeli folytatólagosan elkövetett népellenes büntetést, az

1930. III. t. c. 60. § 3. pontban meghatározott, a 61. § 1. bekezdés szerint büntetendő, egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést és

az 1946. VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést.

Justus Pál vádlottakkal szemben a NBNOV. 1. §, az 1930. III. t. c. 70. §-es az 1946. VII. t. c. 10. § 5. bekezdés alapján, Brankov Lázár vádlottal szemben az 1930. III. t. c. 70. §, az 1946. VII. t. c. 10. § 5. bekezdés, a BTK. 289. § alapján, Dr. Szőnyi Tibor vádlottal szemben az 1930. III. t. c. 70. § az 1946. VII. t. c. 10. § 5. bekezdés alapján, Ognyenovics Milán vádlottal szemben pedig az 1930. III. t. c. 70. § alapján politikai jogait gyakorlásának tilr éri felügyelést, ugyanilyen tartalmu hivatalbeszteret, ugyszintén fellátható vagyronuknak teljes egészben elkobozását állapítja meg.

és büntetését Brankov Lázárt illetően 2 hónap 2 napot, Ognyenovics Milánt illetően 2 hónap 16 napot, Justus Pált illetően 3 hónapot és két napot a nevesíttek által rendőrhatalom alatt tartásban, illetve előzetes letartóztatásban töltött idővel a BTK. 94. § és a II. NBNOV. 2. § 2. bekezdés alapján kitöltöttnek vessz.

Ítéletet:

A népbíróság külön tanácsa szombaton hirdetett ítéletet Rajk László (anyakönyvi katonasági névvel) 40 éves székelyudvarhelyi születésű budapesti lakos magyar állampolgár, tanár, volt magyar külügyminiszter, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. május 30. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van a NBR 15. § 5. pontban meghatározott egyrendbeli folytatólagosan elkövetett népellenes büntetést, az 1930. évi III. t. c. 60. § 2. pontjában meghatározott, a 61. § 3. bekezdés szerint büntetendő, egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést és az 1946. évi VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést.

az 1946. évi VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést.

Szalai András (1945 előtt Landerler Ervin) 32 éves pécsi születésű budapesti lakos, magyar állampolgár, magántisztviselő, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. május 18. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van.

a népbírósági rendelet 15. § 5. pontjában meghatározott egyrendbeli folytatólagosan elkövetett népellenes büntetést, az 1930. évi III. t. c. 60. § 3. pontjában meghatározott, a 61. § 3. bekezdés szerint büntetendő egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést és az 1946. évi VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést.

Justus Pál 44 éves pécsi születésű budapesti lakos, magyar állampolgár, a Központi Híradó volt alelnöke, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. június 18. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van, a NBR 15. § 5. pontban meghatározott egyrendbeli folytatólagosan elkövetett népellenes büntetést, az

1930. III. t. c. 60. § 3. pontban meghatározott, a 61. § 1. bekezdés szerint büntetendő, egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést és

az 1946. VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést.

A részletes tényállást épp úgy, mint annak tüze es jogi és politikai méltóságát az ítélet 8 napon belül elkészülő írásos indokolása fogja tartalmazni. A különtanács eldöntéséről vázlatosan csupán a következőket emeli ki:

Rajk László, Szalai András és Justus Pál a forradalmi munkásmozgalomba aljas módon bekapcsolódván, a népellenes Horvátrendező politikai rendőrségének besugóivá és provokátorává lettek, a munkásmozgalomnak úgy személyileg, mint célkitűzései megvalósításában igen súlyos károkat okoztak. A régi népellenes, fasista rendszernek tett besugói és provokatori szolgálataikat még olyan időpontban is teljesítették, hogy a folytatólagos cselekmény régebbi részleteinek elvételéről sem lehet szó. Ehhez képest nevezett vádlottak bűnösségének a NBR. 15. §-ának 5. pontjában meghatározott népellenes büntetést, az öt a Vernet-ben felkereső Gestapo tiszt segítségével jutott haza Magyarországra, ami mint a fasista politikai rendőrség részére való további besugóinak lehetővé tenni hivatott; tény — a NBR. 15. § 5. bekezdés szerinti büntett jogi egységbe olvasztandó.

A különtanács a szabadságvesztés mellett, az öt a Vernet-ben felkereső Gestapo tiszt segítségével jutott haza Magyarországra, ami mint a fasista politikai rendőrség részére való további besugóinak lehetővé tenni hivatott; tény — a NBR. 15. § 5. bekezdés szerinti büntett jogi egységbe olvasztandó.

Indokolás:

Ognyenovics Milánt 9 évre ítélték

A népbíróság ezért főbüntetés-ként:

Rajk László vádlottat a népbírósági novella 11. §-a, az 1930. évi III. t. c. 61. § 3. bekezdés és az 1946. VII. t. c. 10. § 1. bekezdés, a BTK. 96. §-a alapján, a BTK. 90. §-a alkalmazásával össz büntetésül halálra,

Justus Pál vádlottat a NBNOV. 1. §, az 1930. III. t. c. 61. § 3. bekezdés, az 1946. VII. t. c. 10. § 1. bekezdés, a BTK. 96. § alapján, a BTK. 90. § alkalmazásával össz büntetésül életfogytiglani fegyházra ítélt.

Ezenfelül mellék büntetés-ként: Rajk László, Szalai András

A Rajk-banda résztvevője volt az új háborúra uszító imperializmus szervezkedésének

1946. évi VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést és mint a BTK. 69. § 2. pontja szerinti büntetését büntetését a BTK. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetésében.

Dr. Szőnyi Tibor (1945. előtt Hoffmann Tibor) 45 éves budapesti születésű és lakos, magyar állampolgár, orvos, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. május 18. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van.

az 1930. III. t. c. 60. § 3. pontjában meghatározott, a 61. § 3. bekezdés szerint büntetendő egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést és

Brankov Lázár 36 éves Starjebceji születésű budapesti lakos, jogász állampolgár, volt jogszabály követség tanácsos, nőtelen, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. július 19. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van.

az 1930. évi III. t. c. 60. § 1. és 2. pontjában meghatározott, a 61. § 3. bekezdés szerint büntetendő egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést, az

1946. évi VII. t. c. 1. § 1. bekezdésében meghatározott büntetést és mint a BTK. 69. § 2. pontja szerinti büntetését büntetését a BTK. 278. §-ában meghatározott gyilkosság büntetésében.

Dr. Szőnyi Tibor (1945. előtt Hoffmann Tibor) 45 éves budapesti születésű és lakos, magyar állampolgár, orvos, nős, állítása szerint vagyonatlan vádlott, aki 1949. május 18. óta rendőrhatalom alatt van, illetve előzetes letartóztatásban van.

az 1930. III. t. c. 60. § 3. pontjában meghatározott, a 61. § 3. bekezdés szerint büntetendő egyrendbeli folytatólagosan elkövetett büntetést és

A megállapított tényállás szerint Rajk László, dr. Szőnyi Tibor, Szalai András és Justus Pál a magukat különböző módon, főként diplomáciai megbízatással álcázó jogoszláv és amerikai, sőt részben francia hirszerző szervezete részére külön-külön egyéges akarat-elhatározással, folytatólagosan, nagyszámu államtitkot szolgáltatott ki. Ekként, nevezett vádlottak cselekményének célja, hogy a titok udgen állam hatóságának jusson tudomására, már magából a cselekményből nyilvánvaló. A tényállásban megállapított vonatkozó államtitkoknak tartalmát és a kémiszolgálatot teljesítő sz-

meltek jelentőségéből nyilvánvaló, hogy az állam érdekét súlyosan sértették. Minthogy pedig a szóbanlévő vádlottak cselekményüket, vagy saját közszolgálati állásuknak, vagy más személyi közszolgálati állásuknak, tehát „közszolgálati állásuk felhasználásával” követték el, az 1930. III. t. c. 61. § 3. bekezdése szerinti minősítése volt a váddal egyezően alkalmazandó.

A most mondottak vonatkozólag megfélemlen Brankov Lázár vádlott cselekményeire is — azzal az eltéréssel, hogy részéről az 1930. évi III. t. c. 61. § 3. bekezdés szerinti minősülő bűncselekmény az esetek nagyobb részében mar-

a titoknak jogosulatlanul való megszerzésével, függetlenül tehát a titok továbbadásától, megvalósult. Ezért a különtanács Brankov Lázár bűnösségének részben való megállapításánál az 1930. III. t. c. 60. § 3. pont mellett az 1. pontra is hivatkozott.

Az Ognyenovics Milán által elszolgáltattott adatok — már relatív értelemben, az azokat magasztoló tényezők magyar államellenes szándékára figyelemmel, ugyancsak titoknak tekintendő, mégis a magyar állam érdekének az 1930. évi III. t. c. 61. § 3. söt 2. bekezdés szerint minősülő, sőt is szükséges súlyos fokozott veszélyeztetésére a különtanács

megítélése szerint a titok kisso- gáltatása alkalmas nem lehetett. Ezért a különválasztás Ognyenovic Milán cselekményét a vád- tól eltérőleg az 1930. III. t. c. 61. §- nak csupán I. bekezdése sze- rint minősítette.

A megállapított tényállás sze- rint annak ugyancsak az írásbeli indoklásba tartozó részletbe Rajk László, Brankov Lázár, dr Szónyi Tibor, Szalai András és Justus Pál résztvevői és előse- gítői voltak az imperialista erő- nyezők világszerte folyó azon kö- zös célú szervezkedésének, amely szervezkedés a földkereség halá- dó erőerővel, törekvésének akadályozására, eléri; eredménye- nek megsemmisítésére, új háború előkészítésére irányul. A vádol- tak együttműködő szövetségesei voltak a jelenlegi jugoszláv nép- ellenes, fasiszta terrorizmus alka- lmasítóinak, az imperialista

háborús uszítók rohamcsapatának ez a szervezkedés a maga egészé- ben a vádlottakon keresztül — a vádlottok nyitk megvallása szerint —, de a tényekből is bizonyossá- gal következtethetően akár nyil- tan akár burkolt formában táma- dón az emberi haladás, a demo- krácia és a szocializmus magyar- országi eredményeit, a feudális- mus felszámolását, az ipari és kereskedelmi államot, a nők egyenjogúsítását, a valóságos né- puralom megteremtését; vette cél- ba, fenyegette megsemmisítéssel ugyanakkor véres, fasiszta terror- t készített elő a dolgozó nép ellen.

Nem volt kétséges a külön- tánc előtt, hogy Rajk Lászlónak, Brankov Lázárnak, dr Szónyi Ti- bornak, Szalai Andrásnak és Jus- tus Pálnak a részvétele a szerve- zkedésben egyaránt vezetőjellegű. A fő tárgyalás során kétségtel- nül beigazolódott, hogy a vádol-

tek ezen uszított, ismét tárgyak kémtvevényesség is a demokra- tikus államrend megdöntésére irá- nyuló céltudatos szervezkedésnek egyik lényege.

Moics Milos meggyilkolásával kapcsolatban a megállapított tényállás alapulvétele Brankov Lázár cselekménye a vádtól el- térőleg a Btk 278. §-ában meghatá- rozott gyilkosság büntetésében való bűnszegedi bűnrészességként volt minősíthető, miután Boarov Zsivkóra az a lelki ráhatást, amely nélkül nevezett a gyilkossá- got el nem követte volna. Mrizo- vics követ fejtette ki, Brankov Lá- zár tények; megállapított közre- működése pedig nem mint felbuj- tás, hanem csak mint Boarov Zsivko szándékát erősítő, cselek- ményét könnyítő bűnszegedi bűn- részesség jelentkezik, amely mellett a szándék előre megfon- joltága változatlanul marad.

A hazaárulók veszélyeztették a Szovjetunió-vezette békétábor érdekeit

A büntetés kiszabásánál a kül- öntanács Rajk László, Brankov Lázár, dr Szónyi Tibor, Szalai András és Justus Pál terhére egy- aránt súlyosbító körülményként értékelte kémtvevényességüknek kiterjedt folytatóságát, cse- lekményeiknek rendkívül tárgyi súlyát, amellyel a magyar népek és egyben az egész haladó ember- ségnek, a Szovjetunió vezette békétábornak érdekeit, magát az emberi haladást alapjában, sú- lyosan, közvetlenül veszélyeztet- ték. Rajk László és dr Szónyi Ti- bor cselekményének ezirányú rendkívül tárgyi súlyát fokozott- sán kiemeli az a körülmény, hogy

ők cselekményük keretében a ma- gyar nép érdekeit leghűségeseb- ben képviselő és az érdekek ér- vényesítését egyben a leghatá- rósabban biztosító, általuk jól megítélte kormányfőnek, orga- nizációs módon életükre törtek.

Súlyosbító körülmény a szóban lévő vádlottak terhére a külön- külön is halálbüntetés alá eső cse- lekmények halmazata.

Rajk László, Szónyi Tibor, Sza- lai András és Justus Pál cselek- ményének tárgyi súlyát és alanyi bűnszegednek fokát, egyaránt je- lentős mértékben emeli az a kör- ülmény, hogy saját népüknek érdekeit ellenére, amely őket bi-

zalmába fogadta, magas pozíciók- ba helyezte, széles hatáskörhöz juttatta, a nép bizalmával aljasul visszaélve, külföldi imperialista erőkkel szöveteztek az új hazát építő dolgozó magyar népet eddigi munkája eredményének rom- bontásával a magyar nemzeti és állami függetlenség megsemmisí- tésével, az imperialista erők rab- szolgaságába kívánják taszítani.

Végül Rajk László, Szalai An- drás, Justus Pál terhére súlyosbító körülmény a terhükre fennálló többszörös halmazat és az NBR 15. § 5. pontban meghatározott büntetési folytatóságára is.

Rajk, Szónyi és Szalai esetében nem talált enyhítő körülményt a népbíróság

Minden rendkívül súlyosbító körülmények mellett a külön- tánc Rajk László, dr Szónyi Ti- bor és Szalai András javára eny- hítő körülményt nem észlelt. Álta- lánban nem értékelte a vádol- tak javára enyhítőként ténybeli beismerésüket és bűnszegedüknek elismerését sem. Ez utóbbi ugyan- is távolról sem mutatott annak minden szóbeli hangoztatása mel- lett; sem a különválasztás megítélésé- szerinti őszinte, töredelmes meg- bánást. Ilyen megbánásnak egyes vádlottak részéről történő han- goztatása a különválasztásra a legsúlyosabb büntetéstől való fé- lelem benyomását tette. Ami pe- dig a vádlottak ténybeli beismeré- sére, egy-egy vádlott tény- belis beismerésének a rendkívül nagyszámú egyéb terhelő adat mellett számbavehető, felelőre- tő hatás nem tulajdonítható.

Nem enyhítő körülmény az sem, hogy Rajk László, Szalai András és Justus Pál akaratelhárítását becsületen, a forradalmi munkás- mozgalmat eláruló muljájuknak a jugoszláv kormánykörök általi felfedezésétől való félelem és be- folyásolja. E befolyásoltságnak enyhítő hatását ugyanis teljes egészében leromlja az a körü- lmény, hogy ilyen becsületen mult után annak elhallgatásával a for- radalmi munkásmozgalmában is- mélt vezető szerepet vállalni mér- szeltek, amivel egyben lehetősé-

get adtak arra, hogy a magyar nép ellenségét őket érdekei ellené- re felhasználják.

Brankov Lázár vádolt; javára a különválasztás alanyi bűnszeged- nek fokát érintően bizonyos fo- kig enyhítő körülménynek látta, hogy töle mint idegen állampol- gáról a magyar nép érdekeinek észleltbentartása viszonylagosan lényegesen kisebb mértékben volt elvárható, mint magyar állampol- gár vádlottársától. Saját népe érdekeinek elárulása mellett fele- lősségrevonása pedig elsősorban saját népére tartozik. Ehhez ké- pest javára enyhítő körülmények- nek kellett tekinteni akaratel- hártózásának saját feletes kor- mányhatalmát utasításai által való erős motiváltságát is.

Justus Pál javára részben eny- hítő körülmény, hogy az általa kiszolgáltatott titkok tartalmuk- ban viszonylagosan kisebb sú- lyuak, úgyis az, hogy az ál- tala vezetett szervezkedés Rajk által vezetett csoporttal való, ha- csak ideiglenes elszigeteltségénél, szervezeti lazaságánál fogva vi-

szonylagosan ugyancsak kisebb- fokú veszélyessége, tárgyi súlyt mutat.

Mindezeknél fogva a külön- táncnak a Rajk Lászlóval, dr Szónyi Tiborral és Szalai András- sal szemben kiszabott halálbünte- tést illetően a legcsekélyebb két- sége sem lehetett.

Brankov Lázárral és Justus Pállal szemben azonban a BTK. 91. § alkalmazását indokoltnak látva, nevezettek büntetését élet- fogytiglani fegyházban állapította meg.

Ognyenovic Milán terhére su- lyosbító körülmény, hogy cse- lekményét politikailag külön- ösen kiélezett helyzetben követte el. Igen jelentős enyhítő hatást kell viszont tulajdonítani akarat elhárítására erős motiváltságá- nak és a kiszolgáltatott adatok viszonylag kisebb jelentőségének. Ennek megfelelően a külön- tánc javára a BTK. 92. §-at, ha- csak kisebb mértékben is, alkal- mazandónak találta.

A népbíróság az ítélettel a magyar nép érdekeit szolgálja

Rámutatott végzetül a külön- táncnak, hogy a kiszabott büntet- sek nemcsak a bűnszegedi körü- lmények jogi értékelésének fele- lenek meg, hanem összhangban állanak a magyar nép egésze- ges jogérzékével is. A dolgozó nép, a szocializmus utján haladó magyar népi demokrácia, tehát önön ellenségeinek teljes ártal- matlanlanságát, saját építő munkájának, nemzeti szabadsá- gának, az ország békéjének vé- delmét követeli az idegen im- perialista szoldban álló összesku- vőkkel és kémekkel szemben. A népbíróság hivatása a nép érde- keinek, a népköztársaságának vé- delmére. A különválasztás ítéletét ab- ban a biztos tudatban hozta meg hogy feladatát: a nép érdekei- nek szolgálatát és védelmét tel- jessé tette.

Ezután dr. Alapi Gyula nép- ügyész szólalt fel és jogorvoslat- tal élt az ítélet ellen: Rajk László, Szalai András és Ognyeno-

vics Milán ítéletével kapcsolat- ban a vádtól eltérő minősítés mi- att, Justus Pál és Ognyenovic esetében halálbüntetés kiszabása illetve a kiszabott szabadság- vesztés súlyosbító tényező.

A népbíróság után az elítéltek védői szólaltak fel az ítélet eny- hítéséért. Egyben kérték a NOT- nál szóbeli tárgyalás kifizetését.

Az ítéletnek Pálffy György és Korondy Béla vádlottakkal szem- ben a hatáskört leszállító ren- delkezéseit, amelyeknek alapján a népbíróság ügyüket illetékes katonai bíróság elé utasította mind a népbíróság, mind a védők tudomásul vették.

Elnök: A népbíróság külön- táncra az ítéletnek Pálffy György és Korondy Béla személyére von- natkozóan áttételt rendelő ren- delkezését jogerősnek nyilvánít- ja és ehhez képest az íratoknak nevezett vádlottak személyére vonatkozó részét az illetékes ka- tonai bírósághoz áttetni rendeli.

A bűnper iratait a NOT-hoz terjesztik

A vád és védelem részéről bejelentett jogorvoslatokat a kül- öntanács elfogadja s az iratokat a Népbíróságok Országos Taná- csához felterjeszteni rendeli. Egy- ben elrendeli az ítéletnek Rajk László, Brankov Lázár, Szónyi Tibor, Szalai András, Ognyeno- vics Milán és Justus Pál védői részére való kézbesítését és meg- engedeli, hogy az indoklásra nyit- va álló határidő kézbesítésétől számíttassék. E határidőnek el- teltét azonban az íratoknak a Népbíróságok Országos Taná- csához való felterjesztése halasz- tást szenvedni nem fog.

Ezúttal az elnök kérdést inté- zett a vádlottakhoz, hogy kíván- nak-e az ítélettel szemben jogor-

voslattal élni. Miután a vádol- tak enyhítésért fellebbeztek, az elnök az iratoknak a Népbírósá- gok Országos Tanácsához való felterjesztését, a vádlottak által bejelentett perorvoslatok vonat- kozásában is elrendelte. Ezután a népbíróság külön indítványára Rajk László, Brankov Lázár, Szónyi Tibor, Szalai András, Ognyenovic Milán és Justus Pál vádlottak előzetes letartóztatásá- ra a BTK. 330. §-ának rendelkezé- séhez képest meghosszabbította. Ugyanakkor elrendelte Pálffy Györgynek és Korondy Bélának az illetékes katonai bírósághoz való átkísérését. Ezután az elnök a tárgyalást berekesztette.

Az árulók megkapják büntetésüket

Sirnov, a Szovjet TI munka- társa írja: A budapesti per lát- ható zavar okozott a Tito és Rankovics-banda gazdáinak or- szágaiban. Az imperialisták, mi- után megcáfoltak a vallomások hangzókat el, a Magyarországot és a többi népi demokratikus ország ellen folytatott aknamunkájukról,

nem tudják, hogyan keveredjenek ki ebből a piszkos ügyből. A vá- lág valamennyi szabadságszerető népe szigorúan elítéli a Wall Street belgrádi lakáit. Ejjön meg az óra, amikor Tito és Ran- kovics bandájának is kegyetlenül meg kell bűnhődnie alaváló gaz- tegeiért.

Előkészületek

a nagy októberi forradalom 32. évfordulójára

Moszkva (TASZS): A Szovjet- únió dolgozó a nagy októberi szocialista forradalom 32. évfor- dulójának méltó ünneplésére ké- szülődnek. Az október előtti mun- kavésény napról-napra nagyobb méreteket ölt. Bjelorusziában már sok ipari vállalat teljesítette az ezévi tervét. Az „október előtti versenyt” nagyméretű Gruziában is. A litván városokban és falvak- ban tevékeny előkészületek foly- nak az októberi forradalom ün-

neplésére. A vállalatok százal- kapcsolódók be az évi termelési tervre; az évfordulóra teljesítő mozgalmakba. A termelés minősé- gét javítják és takarékoskodnak a nyersanyagokkal és fémekkel. — Litvánia fiatal kolhozai azzal kí- vánják megünnepelni a forrad- lom évfordulóját, hogy befejez- kék az összes mezőgazdasági munka- kat és megtesznek minden elők- születeket a tére. (MTI)

Cordon tábornok bizonyítékai Tito háborúalatti árulásáról

Cordon tábornok, a köztársá- sági spanyol kormány volt had- ügyminiszterhelyettese, aki a második világháború idején több mint fél évet töltött Jugoszláviá- ban, cikksorozatot kezdett a Ru- de Pravóban. Cikksorozatában bebizonyítja, hogy a Tito-banda már a második világháború ide- jén az árulás útjára lépett. Tito egyetlen esetben sem folytatott írtóháborút a tengelyhatalmak csapatai ellen, noha erre több íz- ben alkalma lett volna. Különös lehetőség kínálkozott erre Mon- tenegróban az olasz egységekkel szemben. Tito érthetetlen „takti- kát” folytatott, saját erőit fecse- relte.

Tito csapatai számára olyan értelmetlen feladatokat tűzött ki, amelyekkel csak a jugoszláv erők megsemmisítésére törekedhetett. Különösen alkalmazta ezt a mód- szert az első és második proletár dandárral, amely a legerősebb kommunista kádereket, munká- sokat és a legötudatosabb, leg- bátrabb hazafiakat egyesítette.

1942. végén a szovjet hadsereg

nagyszerű győzelmei következe- sen logikus, sőt elengedhetetlen lett volna, hogy Tito erőit a go- rögországi német egységek visz- szavonulási vonalára, azaz észak- ra összpontosítsa. Ezzel megte- remthette volna az előfeltételeit annak, hogy a jugoszláv egysé- gek a megfelelő pillanatban íma- dódó érintkezést kössenek és találjanak a Vörös Hadséggel. Tito helyett az Adriai tenger mellett összpontosította erőit, hogy ott — mint maga mondotta — „stratégiai” érintkezési pontot teremtsen a nyugati szövetség- sekkkel.

Ez azt mutatja, hogy Tito már a háború alatt az elárulás útjá- ra lépett, elárulta saját népét és a szocializmus ügyét. Mint is- meretes, a nyugati szövetségesek a jugoszláviai harcokat ki akar- ták használni minél több igazi kommunista munkás és öntuda- tos hazafi fizikai elpusztítására és Churchillnek. Titónak és árul- ó társainak az volt a tervük, hogy angol egységek vehessék meg lábukat a jugoszláv terüle- ten s biztosítsák az angol-ameri- kai imperializmus uralmát a Balkánon.

Könyvterjesztő N.V. könyvankéjén
ma délelőtt 11 órakor a Magyar-Szovjet Társaság dísztermében HEGEDŰS GÉZA író, egyetemi tanár tart előadást. Közreműködnek: Szenilrimay Éva és Supár László a Csokorai Színház művészei. Belépődíj nincs!

Magyar Szüvegírók Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetsége közeli irodáját áthelyezte Csapó-u. 17 sz. alá
Színház-díjór.
Mindennemű zeneköltés, és báll engedélyek jogdíjának lerészé- se itt történik.

Tartós békeért, népi demokráciáért!
Bkommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának lapja. BUDAPEST.
1949. szeptember 16-tól hetenként jelenik meg.
A demokrácia és a béke har- cos lapja új megjelenési for- májában még több úrmutatást, még több hírtanyagot nyújt olvasóinak.
Egyes szám ára: 50 fillér. Előfizetés negyedévre: 6.- Ft.
Előfizetéseket felvessz a kiadó- hivatal: Budapest, VIII. J6- szef kr. 3. Telefon: 220-003. 220 004.

VISINSZKIJ:

A vádak, melyeket az USA Romániával, Bulgáriával és Magyarországgal szemben hangoztat, ostobák és alaptalanok

Az ENSZ bizottsági ülése foglalkozott az új „kisközyülés” beszámolójával kapcsolatban.

Visinszkij javasolta, hagyják ki ezt a kérdést a napirendről. Megjegyezte, hogy az új „kisközyülés” teljesen jogellenesen hozták létre és hogy jelentését már csak alapszerű okból is ki kell rekeszteni a tárgyalásról, minthogy ezt az intézményt alapokmányellenesen hozták létre. Ennek a bizottságnak jelentése éppennyintelen és haszontalan, mint amilyen dicselelő a működése.

A bizottság szokásos többsége azonban elhatározta, hogy ajánlja a közyülésnek, hogy iktassa be ezt a kérdést is napirendjébe.

A bizottság ezután áttért arra a kérdésre, amely „az emberi jogok és alapvető szabadságok tisztelet-betartása Bulgáriában és Magyarországon” hangzatos címet viseli, valamint „az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása Románia kormányának részéről” című kérdésre. Ezt az utóbbi ki-gyűlés „kérdést” Ausztrália kormányja hozta a főbizottság elé.

Visinszkij felszólalásában rámutatott, hogy az említett kérdéseknek a közyülés napirendjére tűzését megkísérelő próbálkozás nyílt beavatkozás ezeknek az álla-

moltnak belügyeibe. Rámutatott arra is, mennyire neveltségesek azoknak állításai, akik a bulgáriai, magyarországi és romániai „emberi jogok és alapvető szabadságok” kérdésének napirendre tűzését követelik — mondva, hogy a kérdések napirendre tűzése nem sérti az ENSZ alapokmányát. Kijelentette, hogy az alapokmány több cikkelyére történt hivatkozások teljesen alaptalanok, mert azoknak ehhez a kérdéshez semmi köze sincs. Hozzátette, hogy ezeknek a hivatkozásoknak hangzatos címet, a chilei küldött, minden módon elkerülik az alapokmány másolék cikkelye 7. pontjának említését, amely pedig kimondja: „Az alapokmány semminemű jogot nem ad az Egyesült Nemzetek szervezeteinek, hogy beavatkozzék valamely állam belügyeibe.” Visinszkij a továbbiakban kijelentette, azok a vádak, amelyeket az USA Romániával, Bulgáriával és Magyarországgal szemben hangoztat, ostobák és alaptalanok. Rámutatott, hogy a vallás gyakorlása a népi demokrácia országában teljesen szabad. Ezek az országok azonban senkinek sem engedik meg, hogy a vallást az állam rendje ellen használja fel eszközként. Ezt azok a kormányok sem engednék meg, amelyek most az alaptalan vádatkat

hangoztatják. A Műcsonty-per és a 15 bolgár lelkes ügye nem vallási kérdés, hanem a világ állarcába burkolódzó faszizmus elleni küzdelem ügye, a vérrel kiharcolt emberi jogok védelmében. Nincs itt szó a békeszerződés semmiféle megsértéséről ellenkezőleg, a békeszerződések kötelezik az említett országok kormányait, hogy a faszizmus és a faszista szervezetek tiltásáról irányuló minden kísérlet ellen harcoljanak. Budapestben most nyíltan, az egész nép előtt itélkeznek Rajk, az áruló és kém felett. Ez talán szintén a jog és szabadság megsértése? Nem, ez harc a faszizmus és az ellenforradalom ellen, azok ellen az új, egyházi férfiak ellen, akik hátha döfnek népüket, ahelyett, hogy együtt haladnának vele. Hamisít és álszentkedik, aki faszista áruló ellen folyó harcot az emberi jogok és szabadság megsértésének tünteti fel.

— Az Egyesült Nemzetek Szervezetének — mondotta befejezéskor Visinszkij — nem szabad vállalkoznia a népiállamok érdekeinek védelmére. A szavazóegység azonban ismét működésbe lépett, s ezt a kérdést is keresztül erőszakolták és felvetik a közyülés napirendjére. (MTI)

A Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége megvetéssel és gyűlölettel ítéli el Tito és Rajk bandáját

A Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének Központi Vezetősége ülést tartott a határozatot fogadott el. A határozat hangsúlyozza: „Mi délszláv dolgozók eddig is tudtuk Titóval és bandájával, hogy elárulta Jugoszlávia népeit és eladja az országot az imperialistáknak. De most, magyarországi kémszervezetük leleplezésével egészen világosan látjuk, hogy tulajdonképpen mire szolgált budapesti követségük.”

„Meggyűzöttünk arról — folytatódik a határozat —, hogy Titó követsége a legközönségesebb diplomata-gyűkösökből tevődött össze.

olyan politikai provokátorekból, kémekből, mint amilyen Brankov Lázár, kinek gonosz, érvényesítőben népünk haróli: Ognyenovic Milán és a többiek segítettek. A legközönségesebb kémszervezettel akarták átalakítani Szövetségünket, amelynek élén Rob Anul jugoszláv ügynök állott, aki Brankov utasítására sovinszta gyűlöletet szított azzal a céllal, hogy szembeállítsa a délszláv dolgozókat a magyar dolgozókkal. Közreműködésükkel Rajk és bandája a mi Szövetségünknek is azt a szerepet szánta, hogy segítséget nyújtson a magyar népi demokrácia megdöntéséhez.

A magyarországi délszláv dolgozók mély megvetéssel és gyűlölettel ítéli el a fentebb leírtakokat és támogatják a Magyar Dolgozók Pártjának helyes politikáját.

Míg Magyarországon a szocializmust építik és a magyar dolgozók életfeltételeit napról napra javulnak, addig Jugoszláviában a nép mind nagyobb nyomorban él. Tito-Rankovics terrorista bandája hádegyével gyilkolja és börtönbe veti Jugoszlávia legjobb fiataljait, kik a Szovjetunióval való szoros barátságért és együttműködésért harcolnak s akik hűek a nemzetközi munkásmozgalomhoz.”

„A magyarországi délszláv dolgozók nevében ízzó gyűlölettel követeljük, hogy az imperialisták ügynökét, Rajköt és bandáját a nép bírósága a legszigorúbban büntesse meg, hogy elérje őket az a büntetés, amely a nép összes árulót el kell, hogy érje.

Titó és bandáját is eléri a jugoszláv nép büntető keze

és ők is odakerülnek Jugoszlávia népeinek bíróságára.”

„Valamennyi délszláv dolgozó nevében — mondja a határozat — hálás köszönet fordulunk a Magyar Dolgozók Pártja és annak főcs vezére, Rákosi Mátyás elvtárs felé. Az ő éberségének köszönhetjük, hogy megmenekültünk attól a sorsától, amelyet Tito és Rajk bandája szánt nekünk.

Nem fogjuk többé túrni körünkben népünk faszista árulót, ezeket a bandákat, akik szembe akarnak bennünket fordítani a magyar néppel és a haladó emberiséggel, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió áll.”

„Éljen a magyar és a délszláv dolgozó nép barátsága és együttműködése! Éljen a Magyar Dolgozók Pártja és főcs vezére, Rákosi Mátyás! Éljen az egész haladó emberiség vezetője, a világöröké legszilárdabb öre: a hatalmas Szovjetunió, a dicső Bolevick Párt és lángeszű vezetője, Sztálin elvtárs!”

A Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének Központi Vezetősége.”

Acheson „óvatos” hadjárat indítását javasolta a Franco uralom elismertetésére

Washington. Acheson közölte Bevinnek, az Egyesült Államok kormánya nem tűrné, hogy a Franco rendszert megdöntsék. Javaslotta, hogy az angol és amerikai kormány indítsa óvatos hadjáratot abból a célból, hogy kedvezőbb légkört teremtsenek a Franco kormányzat elismertetésére. Bevin azt felelte, hogy majd megfontolja a dolgot, de hangoztatta, hogy Angliában és minde-

nekelelt Franciaországban a közvélemény nagyon erősen Franco ellenes. Acheson és Bevin abban egyetértett: India a legalkalmasabb arra, hogy a távolkelet védőbástyájává építsék ki. Megjegyezték abban, hogy India minden lehetséges pénzügyi és gazdasági segítséget megkap, Amerika pártolni fogja felvételét a biztonsági tanácsba.

A belgrádi amerikai nagykövet megbeszélései Titóval

Bécs: A Der Abend című lap triestri jelentése szerint titkos amerikai-jugoszláv tanácskozások folytak az adriai szigeteken egyiken. A tárgyalásokon Tito és bandájának több tagja vet részt. — Amerikai részről — amerikai tisztviselők részéről — jelen volt CANNOT belgrádi amerikai nagy-

követ. Az amerikai-jugoszláv megbeszéléseken — írja az Abend — adriai tengeri amerikai támaszpontok felállításáról volt szó. — Tito biztosította az amerikai követet, hogy a „kérdés” az Egyesült Államok megelégedésére fogja elintézni. (MTI)

A Szakszervezeti Világszövetség

az október második békenappal kapcsolatban felhívást bocsátott ki a világ dolgozóiból a békenap méltó megünneplésére. A párizsi, wroclawi, prágai és budapesti békedemonstrációk után most a szervezett munkásság tesz hítt a béke megvédésére és az imperialisták elleni harc mellett. Október 2-án, a békenappján a haladó világ, élén a nagy Szovjetunió dolgozóival, kiemelkedően leleplezi a háborús uszítókat s egyben még az orosz-szabban tömörülnek a Szovjetunió vezetői békefront köré. A dolgozó emberek a szocializmus felé haladnak, szabad országokban és ott is, ahol még a roszkádó kapitalizmus tartja kezében a hatalmat, tudják, hogy a béke megvédésének egyetlen szilárd biztosítéka a Szovjetunióra támaszkodó békefront, tudják, hogy a békeért vívott harc szervezett erője az a legyűrhetetlen erő, mely áttörhetetlen gátat emel az imperialista háborús

gyújtogatók aljas terveire. — Tudják ezt elsősorban a szervezett munkások, akik a különböző országokban a dolgozók sokmillió tömegeit vezetik a béke, szabadság, függetlenség ügyéért folytatott harcban.

Október másodikán a világ dolgozói ismét megmutatják, hogy felkészültek a béke megvédésének győzelmes harcára és a legnagyobb áldozatokra is képesek azért, hogy keresztülbúzhassák az imperialistáknak az emberiség jövője boldogsága ellen szőtt aljas terveit. Október másodikán ismét megmutatja, hogy a béke hívei világszerte szakadatlanul növekednek és bizonyos, hogy ez a nap még jobban megerősíti a Szovjetunió-vezette, hatalmas békefrontot.

A magyar dolgozók, akik lelkes szeretettel köszöntik a béke napjait, felkészülnek, hogy méltó módon vehessék ki részüket a békeért folytatott küzdelemből!

Franciaország népe lelkesen készül az október 2-i békenapra

Párizs (MTI): Minthogy Jules Moch francia belügyminiszter az október 2-ára meghirdetett béke-nagygyűlést a Mars-mezőn, a forgalom megakadályozásának ürügyével nem engedélyezte, a nemzetközi békemozgalom francia bizottsága elhatározta, hogy a nagyszabású tömeggyűlés a Versailles-i parkban az ország kiterjedt parkban rendezi meg. — A nagygyűléssel egyidőben Franciaország 60 nagy városában ren-

deznek békegyűlések. A francia dolgozók minden október 2-ára meghirdetett béke-meggyűlést a Mars-mezőn, a forgalom megakadályozásának ürügyével nem engedélyezte, a nemzetközi békemozgalom francia bizottsága elhatározta, hogy a nagyszabású tömeggyűlés a Versailles-i parkban az ország kiterjedt parkban rendezi meg. — A nagygyűléssel egyidőben Franciaország 60 nagy városában ren-

A kulák tejben-vajban fürdik, a dolgozó parasztnak betevő falatja sincs Jugoszláviában

Titók áruló bandája a legvadabb rémuralmat valósította meg egész Jugoszláviában. Szinte kibíratatlan keserves a dolgozó parasztnak helyzete. A jugoszláv falvakban ma a kulákok az urak, nekik kedveznek Tito kormányának rendeletei és őket védik Tito csendőrei: az UDB-isták. Ezek az UDB-isták állig fegyverkezve éppen olyan durván bánnak a dolgozó paraszttal, mint egykor Horthy csendőrei.

Még az egyik osztrák újság is — amelyik különösen hevesen védelmezi az imperialisták érdekeit —, elszóltta magát a napokban és így ír a jugoszláv faluk helyzetéről: „Szomorú látvány, amint súlyos terheket cipelő parasztszennyek ezeknek a fiatal fickóknak egyetlen intésére némán félreállnak az útból, vagy pedig hosszú kerületeket tesznek, hogy beléjük ne ütközzenek.”

Tito csendőrei valóban mindent elkövetnek, hogy a parasztnak feljelenek tőlük. Többek között a csendőrtől függ, hogy kit jelölnek ki „önkéntes népfőnök munkára”. — Számtalanszor előfordul, hogy

a legnagyobb dologidőben öszszefogdoszák a parasztembereket és fegyveres kísérettel erdőirtásra, vagy egyéb munkára viszik őket.

A szerbiai Piroti járásból például 180 szegényparasztot hoztak erőszakkal az egyik belgrádi gyárba. A rossz ellátás, a robotmunka és az alacsony bérek miatt mind a 180-an megszöktek. Tito terrorlegényei azonban

effogták és bűntetőtáborba hurcolták őket.

Most a legnehezebb kényszer-munkát végzik, élelmiszük alig elég az életbenmaradáshoz, semmiféle fizetést nem kapnak és hiába várja őket családjuk.

Aki a jugoszláv falvakban tiltakozni mert a kulákok garázdálkodása ellen, azt letartóztatják,

kényszermunkára küldik. Titók szinte mindenéből kifosztják a dolgozó parasztságot.

Tito egyik bűntársa, Mijalko Todorovics miniszter kijelentette, hogy: „A szegényparasztnak négyezer annyi disznaja van, mint a kuláknak”. És ennek a kijelentésnek az alapja az állapították meg a hús- és zsirbeszolgáltatást. Így az a helyzet, hogy

a szegényparasztnak több disznót és több zsirt kell beadnia, mint a kuláknak.

Mednyics község titóieta vezetői például

elrendelték, hogy minden szegényparaszt holdanként 49 köb zsirt szolgáltatson be

A kulákok beszolgáltatását jóval alacsonyabban szabták. Emellett a szegényparasztoktól azonnal követelik a beszolgáltatási kötelezettség teljesítését, a kulákoknak pedig év végéig haladékos adtak.

Egy jugoszláv paraszti párti beszámoló levelében: „Milyen lennének akárcsak egy falat szalonna is így dologidőben, de nincs.”

Munkás és szegényparaszt egyaránt a legnagyobb nyomorban él ma Jugoszláviában. A dolgozók túlnyomó többségének életszínvonala alig éri el felét az 1945-46-évié.

Ide vezetett a trockisták, az árulók, kulákdédelgetők politikája. Ezt a nyomorúságot és terror akarták Titók bűntársai, a Rajk féle árulók a magyar falvakban is megvalósítani.

A garázdálkodást azonban a jugoszláv dolgozók sem tűrik sokáig. A gyárakban egyre gyakoribbak a sztrájkok és a dolgozó parasztnak is egyre többször fordulnak szembe Tito kulákjaival és csendőreivel.

Közeledik az idő, amikor Jugoszlávia népe leszámol becstelenségekkel és nyomorral!

MA délután 5 órakor az MNDSz nagygyűlést tart az Arany Bika dísztermében.

A tudomány elhódítja a szíket a pusztától

A Talajkutató Intézet megjavítja a Hortobágy talaját

... kizsáradt a tóból, mind a víz mind a sár..."

A panaszosan zengő pásztorének végigtáncol a lomhán szérezgő pusztaságon. Déli nap lángol a zenithen, a „vasaló” árnyékában kiöltött nyelvvel líheg a puh, tikkodtan víz után bármek a barmok...

Egy hónapja, vagy talán még több is, hogy nem hullott eső a pusztára. Régi kesergő pásztorének szállanak a levegőben, bennük zeng a szőlő-pásztorok évszázados keserve, ha a roppant pusztaságon beköszönt a száraz évszak és ziháló horpaszú, kiálló csontú éhező marhákkal teli meg a vidék... Esőt kért régen a psp, mint Egyiptomban a Nilus áradását a fáraó és a főpapok — és nem esett, és mindent birtokbavevő: Fehéren porlott a szik...

Más kellett ide. Munka és terv, mely életet varázsol a kőszá délibáb honába és munka, mely valóságot teremt az illúzió kergető ábrándképek helyén.

Mindkettő meghozta a felszabadulás és a szocializmus útjára lépést népi demokráciá. A Terv során megkezdődött a talajjavítás is a Hortobágyon.

Hajnál. A rónára halvány ködök települnek. Azán felröppen a tüzes golyó az égbe a nap. Megáll a gépkocsink és leszállunk róla. A Talajkutató Intézet ifjú munk

kásait kísérem el a Kesergő erdő eljág. Fekete Adorján vezető mérnök, Puskás András vegyész-mérnök, Sári László talajtechnikus, Papp Zoltán laboráns és még 8 munkás vár nekik a széles területnek, prizmákkal, teodolitokkal, bemérő rudakkal és talajfúrókkal.

Ez a talajjavítás első mozzanata. Most márgabányát kutatnak. Meszes márgatelepre kell bukkannunk, hogy azt felhasználhassuk a talajjavításra — mondják a vegyész-mérnökök.

— A meszes márgát kell a szikes területen szétteríteni, mely a talajban ártalmas nátriumot legköveti és kalciummá alakítja át. Meg-

Kijűltak a harcok Görögországban

A szabad görög rádió jelenteti: Epyrusban a görög demokratikus haderő egységei Kasszidiari vidéken megtámadtak két monarchofasiszta századot. Az ellenesség heves küzdelem után kénytelen volt állásait kiüríteni. A monarchofasiszták a harc közben egy foglyul ejtett sebesült szabadságharcost szörnyű kínzások után meggyilkoltak.

Evvia szigetén a szabadságharcosok hátrálásra kényszeríték a monarchofasisztákat, akik súlyos veszteségeket szenvedtek.

felelő nagyságú bányatelepre kell bukkannunk, hogy az egész szikes területet beboríthassuk ezzel az úgynevezett „digó földdel.” Nehéz a munka. De mi alapos ismerő vagyunk a talajnak. A növényzet, a virágok elárulják nekünk, hogy milyen feltételekre számíthatunk. Ahol az Inula Britanica, ez a lilavirágú növény terem, ott még nem olyan szikes a terület. Nekünk minden helyről pontos talajmintát kell felvennünk, így nem elég, ha csak a növények illetve a virágok után igazodunk. Azért vannak itt a fúrók, azért mérjük fel részletek a területet egy kimerítő részletességű térképpé, hogy emiatt megindul a digózás, tudjuk hova, mennyi és milyen minőségű talajt kell átültetni.

Valóban nagy munka és nehéz. Egyszerre négy fúró is dolgozik. Öt-hat méter mélyre fúrnak le és átlagosan tíz centiméterenként külön teszik és vizsgálják meg a talaj minőségét.

Csak így lehet megnyugtató képet kapni a talajról, melynek titkait most kiferkészi a tudomány. Elragadják a terméketlen sziklát a drága földet és virágos kertet varázsol a pusztára helyén.

Ez a varázslat azonban nem misztikum, nem titokzatosságba burkolt varázslat, hanem megfigyelés, munka és harc a természetrel, olyan harc, ami a haladó tudomány diadalával fog végződni.

Az őszi munkák sikeréért!

Majdnem négymillió katasztrális holdon kell az őszi vetőzáró az egész országban elvégezni. Ez így hatalmas számnak látszik, de elosztva az egyes községekre kiderül, hogy minden község jó ütemű birtokában könnyen elvégezheti. Tehát elsőrendű fontosságú, hogy mindenütt az országos irányítókban elkészült szántás-velési ütemterv mellett megfelelő álljanak rendelkezésre.

„Minden terv annyit ér, amennyit abból a gyakorlatban megvalósítunk” — mondta Lenin a világ dolgozóinak nagy tanítómestere. Ez a megállapítás érvényes a mi szántás-velési tervünkre is.

Az országos terv tanulmányozásánál azonnal láthatjuk, hogy az a magyar népgazdálkodás és ezen belül dolgozó parasztságunk érdekében figyelembevételével készült el. Jó részleteiben is, mert mindenütt a helyi adottságokat veszi figyelembe a tervek gyakorlatba való átültetésénél.

Ezeknek a megállapítások után vegyük sorra mi az az a legfontosabb feladatok, melyeket a szántás-velési terv végrehajtásánál figyelembe kell vennünk. Politikai és gazdasági feladatok megoldása vár ránk. Politikai a feladat, mert a falu kizsákmányolói, a kulákok tisztában vannak azzal, hogy a vetésterv időben való jó végrehajtása a kis- és középparasztságot erősíti, ezért minden alkalommal megragadják, hogy a nép államával szemben dühödten támadjon és szabotázskísérletek-

től sem riad vissza, hogy gyengíteni próbálja az osztályharcot.

Feladatunk tehát az, hogy a hallgatassuk a kulák suttogó propagandáját, ami megcáfolhatatlan tények birtokában könnyű feladat. Le kell leplezni szabotázsaikat, a tarlóhántás elmulasztását, a csávázatlan vetőmárga elvevését, a hírtérjesztéseit, az őszi munkákkal kapcsolatban. Ellenőrizniük, hogy vajjon eleget tesznek-e a vetési kötelezettségnek és földbe vetik-e a 100 kg rozst és 100 kg búzát holdanként.

Nem szabad az őszi munkáknál egy pillanatra sem kiháználattalul hagyni a gépi és igaerőt sem. Ma már rendelet biztosítja, hogy a kulák is köteles igaerőjét a népi bizottság rendelkezésére bocsátani. Eddig nagy igaerőket a falu kizsákmányolására használtak fel.

A politikai feladatok végrehajtó szerve elsősorban a DÉFOSZ és a népi bizottságok. Irányítás és ellenőrzés. Ez a két feladat, mely egyaránt mind a kettőjüket foglalkoztatja. A DÉFOSZ külön feladatok a dűlőbiztosok kiválasztása, állandó ellenőrzése, a jók kiemelése, a hanyagok leváltása.

A népi bizottságok kezében futnak össze a jelentések az őszi szántás-velési irányításának és ellenőrzésének munkájáról. A népi bizottság mozgósítja a falusi tömegszervezeteket is.

Mindezek a gazdasági feladatok együttesen biztosítják az ütemterv sikeres végrehajtását és ezek a zálogai a jövővi jó termésnek, a nagyobb darab kenyérnek.

Tartós álommal

a magas vérnyomás ellen

Nézzük meg a dolgokat közelebbről. A vérnyomás (ulajdonképpen viszonyszám, amelynek csak a szervezet egészének működésével kapcsolatban van jelentősége. Ismerem embereket, akiknél ez a szám 250—270-re emelkedet, és mégis évtizedekig egyszerűen viselték el ezt a rendellenességet. Vannak viszont olyanok is, akiknél a 200-on aluli nyomás is gyors halált okozhat.

Ez azért van, mert az előbbiek hozzá tudták szoktatni szervezetüket a magas nyomásszínhez, míg az utóbbiak — szerencsére ez a ritkább eset — képtelenek voltak erre.

Látjuk tehát, hogy a számnak magában sokkal kisebb a jelentősége, mint amilyent annak tulajdonítottunk. Kiseb eltérés nem esik súlyosnak a lábba, feltéve, ha azt más általános rossz jelenségek nem kísérik. A vérnyomás függ attól, hogy milyen a beteg pillanatnyi idegállapota, mennyire fáradt, hogyan viseli az orvosi vizsgálat izgalmit, éppen ezért nem kell megijedni a kisebb időleges ingadozástól. Sok összevált játszik szerepet a vérnyomás szabályozásánál, ennél fogva nem lehet csak a számbeli-eredőből ítéletet alkotni.

MI A VÉRNYOMÁS?

Az ütőerek rugalmas csatornák, amelyek a vért a szívtől a test különböző részei felé szétviszik. Mint minden folyadékvezetéknel, úgy itt sem tud a vér nyomás nélkül közlekedni. Ez szolgálja a hajlékonyságát. A vér útja során számos ellenállásba ütközik (sűrűlőds a véredényfalon, átáramlás a szervenken stb.). Az ellenállás annál erősebb, minél keskenyebbek és merevebbek a véredények.

A magas vérnyomás a legközvetlenebbül a szívet érinti.

A bal szívkamrának az összehúzódása a vért olyan nyomással löki az ütőrendszerbe, amely általában az ellenállással áll arányban. Minél nagyobb ez az ellenállás, annál jobban kell a bal szívkamrának növelnie a hajlékonyságát. Ez az oka annak, hogy a magas vérnyomásúak szíve erősen megnövekedik.

A vér lökészerűen ömlik az artériákba, de amilyen mértékben tovább halad az ütőrendszerbe, a kisütőerek felé haladva a lökötés

áramlással alakul át. Az ütőerek tehát a szív munkáját folytatják és rugalmasságuk következtében hozzájárulnak ahhoz, hogy állandó nyomás jöjjön létre.

A vérnyomás tehát lényegében a szívizommal és az ütőerek rugalmasságával kapcsolatos.

Osztassunk ezért itt mindjárt egy téves és a köztudatban igen elterjedt véleményt: t. i., hogy a magas vérnyomásúaknál a vérbősséggel való közeledés, mely ismételt érvágás következtében csökken. A vér mennyisége csak kismértékben befolyásolja a vérnyomást. Nem kétséges ugyan, hogy vérbősséges esetekben az ütőeren belüli folyadék-bővítés átmenetileg emelheti a nyomást, ez azonban csak néhány percig tart. Vannak olyan idegközpontok, amelyek a véredények feszültségét szabályozzák és ezek összehúzódsát a folyadék bőségéhez szabják.

Az ímént látjuk, hogy a vérnyomásnak két fő tényezője van: az egyik az ütőerek rugalmasságának megfelelő állandó tényező, a másik pedig a szívizom összehúzódsától fokának megfelelő időszaki járulékos tényező.

Ez a nyomás-változás párhuzamos a szív összehúzódsával és könnyen észrevehető a környéki ütőereken. Minél nagyobb a két nyomás közti különbség, annál erősebb a pulzus.

A VÉRNYOMÁS MÉRÉSE

A kísérleti állatokon nagyon egyszerű eljárással mérjük a vérnyomást: egy nagy ütőeret „U” alakú higany nyomásmérővel kötünk össze. A higanyoszlop szintkülönbsége jelzi az állandó nyomást, míg az oszlop hullámzásai az egyes szív lökések következtében előálló nyomásfluktuációt. Ha grafikusán akarjuk ábrázolni a vérnyomást, elegendő a higany szabad színjére egy írópálcákhoz kapcsolni kis üsző-pecsétet helyeznünk. Ez az írópálcika egy koromfekete hengerre rajzolja a nyomás görbéjét.

Az embereknél a fenti eljárás nyilvánvalóan lehetetlen, mert az egy ütőeret a felmetszését tenné szükségessé. Ezért számos készüléket gondoltak ki.

Minden vérnyomás-mérő készülék ugyanazon az elven alapul: az ütőeren belüli nyomást egy kifelé ható egyenértékű nyomással kell

kiegyenlíteni. Ezt úgy érjük el, hogy a kar köré kemény vászonra erősített kaucsuksziget helyezzünk. Gumifecskendővel vagy kis szivattyúval a szalagban magas légnyomást idézünk elő, amely a kar kerületét összenyomja.

Amikor a külső nyomás nagyobb lesz, mint az ütőeren belüli nyomás, az ütőer összsorol és nem enged a vér továbbáramlását.

Most lassan csökkentjük a szalagban lévő levegő nyomását. A nyomás bizonyos értékénél a szív összehúzódsának megfelelő lékés erősebb, mint a külső nyomásé. Ekkor az ütőer nagyon lassan kezd újra verni a leszorítás alatt.

A MAGAS VÉRNYOMÁS

Magas vérnyomásról beszélhetünk, ha a higanymérőn maximális nyomás 170—180 hg mm-t túllalad. Ekkor is többiben kell ezt az értéket ellenőrizni, hogy annak állandóságáról meggyőződjünk. Működő magas vérnyomásnak nincs semmi köze jelentősége.

Vannak olyan élettani körülmények, amikor a vérnyomás magasabb: így az emésztéskor, izomgyakorlatnál, izgalomban, szellemi munkakörben és akkor is, ha hirtelen hidegre kerülünk.

Vannak olyan alkalmak is, amikor a vérnyomás magasabb, pl. különféle betegségekben, a betegség után azonban ez elmúlik.

Igazi magas vérnyomás általában csak haladottabb korú (50—55) embereken fordul elő. Ez az „öregkori” magas nyomás kevésbé súlyos. A fiataloknál azonban — náluk ugyan eléggé ritka — már veszedelmesebb.

A MAGAS VÉRNYOMÁS JELEI

A vérnyomás emelkedése igen gyakran nem idéz elő semmi zavart és csak orvosi vizsgálat veszi észre.

Máskor a magas vérnyomás különböző többé-kevésbé súlyos zavarok kísérik: fejfájás, mely gyakran az egy hátsó részében és különösen ébredéskor nyilvánul meg, fülzúgás, szédülés, álmélység, ingerlékenység. Némely beteg zibbadást és görcsöt érez tagjaiban.

Ezek a tünetek azonban nemcsak a magas vérnyomás jellemzői, hanem más betegségnél is előfordulnak.

A MAGAS VÉRNYOMÁS VESZÉLYEI

Fentebb azt mondtuk, hogy a magas vérnyomást igen gyakran semmi zavar nem kíséri, s még ha nagyfokú is, hosszú éveken át könnyen elviselhető. Szerencsére ez igen gyakori eset. Máskor azonban a szervezetre komoly károsítások van. Aggodalomra adhatnak okok:

a) Az ütőerek megkeményedése következtében előálló komplikációk. A magas vérnyomást sok esetben az ütőerek elmeszesedése kíséri, amelyek így elveszítik rugalmasságukat és merevek lesznek. Nehéz eldönteni, hogy ez oka, vagy csak következménye a magas vérnyomásnak.

A megkeményedett ütőerek könnyen megszakadnak és a belső részeken vérezt okoznak. Ezek között a legfélelmetesebbek azok a vérzések, amelyek az agyban következnek be és különféle bénulásokat idéznek elő.

b) A szív elfáradása nyomán bekövetkező komplikációk. A magas nyomás esetében ugyanis a szív fokozott munkát teljesít. Hosszabb idő után a szív elgyengül a megfeszített munkától. Ekkor nyomás-ésés áll be. Ezek a nyomásesések aggasztóak, mert a szívizom elgyengülését mutatják.

Amiől főleg félni kell, az nem az állandó magas vérnyomás, mert ehhez a szervezet lassanként hozzászokik, hanem a vérnyomás hirtelen lökészerű változása. Ez alaposan megtámadja az érendszert, főleg akkor, amikor elmeszesedés következtében az megkeményednek és így törékenyebbé válnak.

A MAGAS VÉRNYOMÁS KELETKEZÉSE

A magas vérnyomás nem önálló betegség, hanem általános megbetegedés tünete.

Fentebb már kifejtettük, hogy a vérnyomást okozó ellenállás, mely a vérnek az ütőereken való átjutását akadályozza, az ütőrendszerrel vagy pedig a belső szervekkel kapcsolatos.

A) Az ütőrendszerrel kapcsolatos ellenállás. Ez az ütőerfalak megkeményedésétől, ezenkívül azok rugalmassága csökkenésétől függ. A vértömög így csak nehezen jut előre, ami a szív munkáját (ulságosan igénybeveszi).

Máskor nem a véredények megtámadása csökkenti a vér átjutását, hanem az ütőerek görcsével

járó összeszűkülés. Ez állandó görcs, amelyet a szimpatikus idegrendszer irányít. Az ütőer átmérőjének a kisebbedése feltétlenül növeli a vérnyomást.

B) A belső szervekkel kapcsolatos ellenállás. A szervezete bizonyos belső részei rendkívül gazdagok ütőerekben. Megkeményedésük összeszűkíti a véredény nyílásokat és nehezebbé teszi a vér átjutását.

A MAGAS VÉRNYOMÁS MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ MAGYARAZATA

A legújabb kutatások — megerősítve a régi feltevéseket — kimutatják, hogy a magas vérnyomást a belső kiválasztású mirigyek által kitermelte anyagok idézik elő.

Ilyenfórmán a mellékvesék választják ki és ömlesztik a vérbe a nyomást növelő anyagot: az adrenalin. Ha túl sok termelődik ki, magas vérnyomás keletkezik. Az agyüreg közepén székelt hypophysis-mirigyek hasonlóképp vérnyomást emelő hormont állít elő: a piressint.

Vannak más anyagok is, amelyek szerepet játszanak a vérnyomás szabályozásában, mégpedig részben növelőleg, részben csökkentőleg.

A MAGAS VÉRNYOMÁS KEZELÉSE

Ahhoz, hogy a magas nyomást hatásosan kezelhessük, ismerünk kell mindenekelőtt annak okát.

Ami a magas nyomás tüneti kezelését illeti, kétféle eljárást választhatunk:

A) A belgyógyászati kezelés.

Ezt általában kiskorú magas vérnyomásnál használják. Ilyenkor főleg az egészségvédelem eszközeit alkalmazzák: helyes munkahelyes táplálkozás, idegkímélés. Hasonlóképp egész sor olyan orvosság is van, amely az ütőereket tágítja.

B) Sebészeti kezelés. A legújabb kutatások és a modern sebészeti eszközök lehetővé tették Leriche-nek, hogy a szimpatikus idegrendszeren operációval hajtsa végre. Meglehető eredményeket ért el, különösen a magas vérnyomással rendelkező fiataloknál.

Ne egodalmaskodjunk tehát feleslegesen. A „vérnyomás” kezelésére ma már sok hatásos eszköztünk van. A legszebb reményeinket jogosítanak a Pavlov kísérletei nyomán bevezetett „tartós álommal” történő kezelések.

Dr. Mihályi Gusztáv.

Ma délelőtt 11 órakor könyvankét az MSZT-ben

A Könyvterjesztő NV. ma délelőtt 11 órakor nagyszabású könyvankétet rendez a Magyar-Szovjet Társaság nagytermében. A könyvankétben négy új könyvről tartanak ismertetőt: Jelagin: Virágzó föld, Fisch: Versenyben a természettel, A szovjet enciklopédia és Szmírnov: Fiúk című műveivel ismerkedik meg a könyvankét közönsége.

As anketon Hegedűs Géza egyetemi tanár, író tart előadást a ismerteti a könyveket. Ménes polgármester beszéde után felszó-

ljalnak a tömegszervezetek képviselői, valamint a közönség sorából jelentkezők.

A Könyvterjesztő NV. ötletes utcai könyvreklámjai is felfokozták a közönség érdeklődését a könyvankét iránt, amely bizonyára nagy közönségsiker jegyében folyik le.

A könyvankét keretében kulturális program is lesz, amelynek keretében fellépnek a Csokonai Színház művészei is.

Magyar úttörőküldöttség Moszkvában

Moszkva (TASZS): A szovjet úttörőküldöttség tagjai, a szovjet ifjúság fasizmaellenes bizottsága, valamint a moszkvai fiatal úttörők képviselői fogadták.

téren a Komszomol központi bizottságának tagjai, a szovjet ifjúság fasizmaellenes bizottsága, valamint a moszkvai fiatal úttörők képviselői fogadták.

Eddig félmillió látogatója volt az Őszi Vásárnak

A Vásár megnyitása óta, egy hét alatt, félmillió látogató tekintette meg. Ez a szám máris 35-40 százalékkal haladja meg az 1938-as Őszi Vásár teljes látogatottságát. Ez azért nagyjelentőségű, mert a mi Őszi Vásárunk október 2-ig tart és eddig semmi jele nem mutatkozik annak, mintha a látogatottság csökkene mutana.

ségű, mert a mi Őszi Vásárunk október 2-ig tart és eddig semmi jele nem mutatkozik annak, mintha a látogatottság csökkene mutana.

Országszerte megünneplik Pavlov születésének 100. évfordulóját

Száz évvel ezelőtt, 1849-ben született Ivan Petrovics Pavlov, minden idők egyik legnagyobb tudósa, a feltétlen reflexek felfedezője. A nagy tudós születésének évfordulóját nemcsak a Szovjetunióban, de a népi demokráciákban is megünneplik. Magyar országon az ünnepségek sorozata szeptember 26-án, hétfőn kezdődik: a Magyar Tudományos Akadémia, a Zeneművészeti Főiskolán Pavlov emlékére díszelőt tart, amelyen Rudas László, a

Magyar Tudományos Tanács tagja, a közgazdasági egyetem rektora „Ivan Petrovics Pavlov, a harcok materialista” címmel előadást tart és méltatja Pavlov életművét.

Országszerte megünneplik az üzemek dolgozói is a nagy orosz tudós születésének 100. évfordulóját. Többek között október 12-én a győri vasgyárban és a diósgyőri vasgyárban tartanak Pavlov emlékültnepséget.

Oktober 2-től új menetrend lép életbe a MAV-nál

Az Államvasutak vezérigazgatója közli, hogy az Államvasutak útvonalain október 2-án új menetrend lép életbe. A Budapest-Szeged vonalon lényegesebb változás az, hogy a 701. sz. gyors-

vonat Szegedről 16.30 óra helyett, 18.40 órakor indul és Budapestre 19.47 helyett 22 órakor érkezik.

A hivatalos menetrendkönyv téli kiadása szeptember 30-án jelenik meg.

Munkavezetőképző tanfolyam az építőmunkásoknak

Építőiparunk fejlesztésének igen fontos tényezője az építőmunkások szakmai továbbképzése. A MÉMOSZ november elsején a legkiválóbb szakmunkások részére munkavezetőképző tanfolyamot indít. A tanfolyamon ötszáz szakmunkás ismerkedik majd az építőipar új munkamódszereivel. Tanfáják a tanfolyamon a tervszerű munkabeszámítást, a munka jó megszervezését, de bemutatják a tanfolyam hallgatóinak a legújabb és a legkorábban bevált újításokat is.

A MÉMOSZ tanfolyamára az egész országból jelölnek szakmunkásokat.

Az idei tanévben az építőipari iskolákban is megkezdődött a tanfolyam. Az építőipari középiskolákban a napokban tartották a tanévnyitói ünnepélyt. A műszaki főiskolán is ebben az évben először működik építőipari tagozat. A főiskola építésztagozatára eddig kétszázan irattak be, a felvételek azonban még szeptember végéig folynak.

Felhőkarcoló bányászoknak

Kiadóban, Csehszlovákia legnagyobb bányavidékén, nagyarányú építkezések folynak. Napról napra tűnnek a múlt idők emlékei, az ócska, rozoga viskók, amelyben a bányászok évtizedeken keresztül tengették életüket. Már eddig is sok új, kétemeletes ház épült, modern, kényelmes lakásokkal. A hazatérő bányászok csempés fürdőszoba várja új otthonában. A még megmaradt viskókat is teljesen el akarják tüntetni. Hozzákezdtek három tízemeletes felhőkarcoló építéséhez.

A földszinti helyiségekben üzletek lesznek, az emeleteken pedig bányászcsaládok fognak lakni. A tervekben nem feledkeztek meg egy új kulturház, két iskola, két óvoda és központi mosoda építéséről sem.

Meglepetésszerű gyorsasággal folynak az építkezések. A munka brigádok egymást tulszárnyalva igyekeznek eltüntetni a kladnói szénkirályok régi „emlékeit”. Új, modern bányásztelepülést emelnek a régi viskók helyén.

Kínai film magyar mozikban

A magyar közönség a kínai filmgépekről eddig jóformán semmit nem hallott. Szakemberek csak annyit tudtak, hogy Kína évi filftermelése viszonylag magas. A világ filmgépekről, az 1938-ban készült utolsó pontos kimutatás szerint, Kína 86 filmet készített, ugyanakkor, amikor Anglia csak 85-öt. Ezekhez a filmekhez azonban a kínai népek kevés köze volt. Az amerikai tőke igyekezett kiaknázni az „exotikumban” rejlő üzleti lehetőségeket a népi idegen, nyvótlan, hamis filmeket gyártott.

A felszabadulást Kínában alapjában megváltozott a helyzet. — A filmek a szovjet filmművészet példája nyomán készülnek és a kínai nép igazi problémáit tárják fel. Megmutatják hősi harcukat a feudális elnyomás, az imperialista gyarmatosítók ellen, a nemzeti győzelmeiket, politikai eredményeiket s hogy hogyan küzdöttek fel magukat a szabad népek családjába. „Kína felszabadulása” most kerül Budapestre bemutatásra: eredeti felvételek a Néphadsereg győzelmes útjáról, a Szovjetunió felszabadította Mandzsuriát új szülésétéről, a több mint 300 millió Észak-Kína rohamos felemelkedéséről.

A film készítői a kínai Kommunista Párt nagy vezetője, Mao-Ce-Tung szavait idézik: „A külső és belső reakciókat nemcsak össze kell, de össze is lehet zúzni.” A film bizonyítja Mao-Ce-Tung szavait. A növekvő hadsereg lavinaként, a forradalom roppant erejével zúdul végig Kína földjén. Kapkodva menekül Csangkaisek kormány és naponba kénytelen változtatni székhelyét. Hiába küld a pénze után futó Amerika egyre több ágyut, tankot, repülőgépet. Látjuk a filmen, hogy a néphadsereg a sztálini hadiaktikát követve halad győzelmi útján. Bemutatja a nézőnek az elnyomott nép kitörő örömeit és fékezhetetlen lelkesedését, amellyel a felszabadító hadsereget fogadják.

Az erőviszonyok alakulására jellemző, hogy míg három évvel ezelőtt a Kuomintang négy és félmillió hadsereggel rendelkezett s a Néphadsereg alig egymillióval, addig ma csaknem pontosan fordított az arány. A földreformot a felszabadított területeken végrehajtották s gyors ütemben hozzákezdtek az iparosításhoz. Szabad-Kína gyárakban ma már megfeszített erővel termelnek. A film egyik felirata szerint: „A front vért, a hadtáp verítékét adja a teljes győzelemért.” Ennek a harcok diadalmas csatáit is megmutatja a film: A vasútpályák, hidépítők, szénbányászok hősi küzdelmeit. Az új Kínáról teljes keresztmetszetet adnak a dokumentumfilm operatőrei. A kiemelkedő hadiesemények mellett az örömteli janghó néptánc érdekes változatait, Mao-Ce-Tung impozáns egyszerűséggel rendezett, katonai díszmenetét, a pekingi császári palota birtokbavételét látjuk.

Lju-Szo-Csan a film vezető operatőre, a legjobb iskolát járta. Solonkov szovjet operatőrrel dolgozott együtt hosszú ideig. Még egy kínai film vár Magyarországon bemutatásra: egy nyolcfelvonásos játékfilm. Az új kínai filmművészet legfőbb feladata, hogy harca buzdítsa, erősítse nagy céljai elérésére a népet.

— Moszkvából szovjet küldöttség utazott Tiránába az albán-szovjet társaság kulturális napjának ünnepségeire.

— Newyork Post értesítése szerint Johnson amerikai nemzetvédelmi miniszter Madridba készül, hogy megbeszélés folytatson Francoval.

Rádió utalványát

azonnal beváltom bármilyen ORION készülékre, 13 havi részletre előleg nélkül MAYER mérnök Kossuth-utca 13 sz.

SZOMBATON KÉRSZÁLVÓV:

Ne merészelj!

A dolgozó nép szerte a földön
 Fur-jarag, szerte a földön
 Csak a tőkés bestióban
 A romboló, gyilkoló akarat,
 A dolgozónak könyv kell,
 gőrcsö, meg mindenfajta szerszám.
 Az acélkardiók az élet ellen
 gyártandnak bombát
 A dolgozónak gyönyörűség,
 ha virul a kert, sziesz a széna-szalma.
 A dollárhatalom lakóinak
 kéj az aródk-özegek siralma.
 A gangsztereknek parancs ment az indulásra —
 Így döntött a Ku-Klux-Klanban a főmester,
 De hátha a háborús szarolásból az sül ki csak
 hogy Bradley mester susster.
 Hullahegyekről álmodoznak,
 de mindez bolondgomba.
 Hiába várják Truman urék, hogy a világot döntse romba!
 Rajta csak! Elfújja a szél,
 aki játszik a halállal s a vésszel!
 Szovjetunióknak itt áll
 s rússól a háborúra: „Ne merészelj!”
 Az óceánontúli temető paktuma
 a népek előtt világosan áll ma
 s hogy ágyútöltelékkel találni
 a Wall-Sreet lakóinak alma.
 Elkerülni a szörnyű véget
 háborúsztó gaz egy se remélje!
 Ime: ez a béketábor szava.
 a világ dolgozóinak harsány igéje.

(Gáspár Endre fordítása)

Hétfőn jelenik meg a „Kék könyv”

„Rajk és társai a népbíróság előtt”

amely tartalmazza az összeesküvő kémbanda tárgyalásának anyagát a vádirattól az ítélelég. Leleplezi a nyugati imperialisták és Tőkésoldjában álló népellenes gonosz-
 tevők aljas összeesküvését, amellyel a magyar népköztársaságot a dolgozó nép államát akarják elpusztítani.

MINDENKI OLVASSA EL!

Ára: 5- forint.

Szakra kiadás. Kapható minden könyvesboltban, Ibusz-pavillonban, újságárusnál, MDP pártszervezeteknél s az üzem: Szakra-teraka, bas

Új élet a romokon

A Volgán lassan halad lefelé a „Lomonóv” gőzös. Már nem mesz-sze van Sztalingrád kikötőjéig és az utasok kíváncsian tudu-lnak a korlátokhoz, hogy megpillantsák a dicsőséges várost.

A Sztalingrád középpontjában emelkedő dombon, a Mamajev Kurgán még láthatók a repülő-bombák, aknák, a gránátok be-csapásainak ásitó tölcseréi de az emelkedő épületek körül az állvá-nyok, mellettük a betonkeverők és daruk, a téglával és cementtel deszkával megrakott sűrű-for-gó teherautók az újjáépítés, a lüktető munka diadalát hirdetik.

Sztalingrád diadalmas örös-ként emelkedik ki az üszkös ha-muval borított romok közül. Amikor az ellenség a város alá ért, a traktorszerelők elhagy-tak és a Vörös Hadsereg katonái-val együtt hősiességgel visszaverték a hitleristák vad támadásait.

A város győzött, de győzelmét szörnyű pusztulással kellett meg-fizetnie. Ma a romokon új élet támad.

Sztalingrád újjáépítése már a háború alatt megkezdődött. A Szovjetunió minisztertanácsa ké-sőbb külön rendelkezésben intéz-ke-dett, hogy a várost minél gyor-sabbban helyreállítsák. Es ekkor a Szovjetunió minden zugából Sztalingrád felé indultak az épí-tőmunkások. Lángoló lelkesedé-sel, lázas utemben építették újjá a gyárakat, lakóházakat, köz-épületeket, iskolákat.

Es ime ma a Volga partján vár ott áll az első sztalini öt éves tervek gyermeke: a híres trak-torgyár. Futószalagjáról szaka-datlanul gördülnek az új trakto-rok. Már dolgoznak a kenyérgyá-ruk, a cukorgyarak. Ahol nem-rég még romok sötétlettek, most a Pobjeda-filmszínház fogadja a közönséget.

Sztalingrád munkásai, mérnö-kei, városi alkalmazottai ugyan-olyan sikereket értek el az újjá-építésben, mint a harcokban. Most a háború után már a sztal-ini öt éves terv idő előtti teljesí-téséért küzdenek. A „Sztalingrád-ot Újjáépítő Főigazgatóság” munkásai, mérnökei és alkalmaz-ottai hat nappal a kitűzött ha-táridő előtt fejezték be az építő munka felévre előirányzott ter-vét.

Nem lévén statisztikus (hála I-sz-vennek), képtelen vagyok a számok látszóvén keresztül végignézni az egész emberiséget, amint logy és fejlődik, én csak egyetlen egy gyere-keket vizsgálom meg, amint a vi-lágra jött s amint helyet szorított magának. Mondhatom, nem volt tö-e tréfa dolog!

— Ez a Marci tui, a Johanka nagy-oném bérésének a fia, akikék az-nap halt meg az anyja, mikor szü-leit. Lppen ott voltam akkor.

A bérés roppant káromkodott keserűségében.

— Mit csinálnak most már ezzel a kölykökkel? Csak már ez se é-l-ne! E, ei, mit csinálnak vele?

Hát nem csinál vele semmit. Ott hagyta egész nap feküdni az ezterna alatt egy zsupszámón s ő maga elment a dologra.

Dajka-állapotban álló asszo-nyok jöttek-mentek arra egész nap, valamelyiknek eszébe jutott és szoptatta a boldogtalan csecsemőt. Pólya s több efféle dologról ez-ő sem volt. Ugy fekküdt ott mezele-nül a szalmán, mint egy csipogó verőfóki. Toit és pehelyt egy csipogó be nem nótte, de a jó emberek borítottak néha rá egy-egy kopott lyukas kendőt, hogy a nap ne szúrja. A szomszédasszonyok, mi-kozt már még nem szenvedhették a réttentes, bántó csúcsit, tejet hoz-tak neki s megittatták.

Mihály bérés minden este azzal köt háza:

— Mit? Hát még ma sem halt meg az a kis kölyök?

A gyilkos cenzura...

Hogyan üldözték a sajtóban a haladó eszméket?

Protagoras görög bölcselet „is-tenkáromló” írásai miatt fogták perbe és száműzésre ítélték. A ha-ladó eszméket Eleveron megé-ge-tettek száma: 34 658, gályarabsá-g-ra ítélték 288 214 embert és holtan megégették közel húszszert. Mind-ezt 350 év alatt!

A régi római császárok utódja a középkorban a pápaság lett. Leg-ismertebb áldozatuk Dante, aki élesen kikelt az egyház világural-mi törekvéte ellen a „Divina Com-média”-ban és pokolba helyezte el korának két pápáját. Petrarcat egy biboros vádja alapján varáz-szolás miatt vették üldözésbe, Sa-vonarolát kivégezték Firenze piacán koholt vádak alapján.

Igy volt régen az újkori cenzura a könyvnyomtatás feltalálásával és elterjedésével majdnem egykorú. Első célpontja az egyháznak Eras-mus volt, akinek indexre tették műveit, Machiavellinek több írása hasonló sorsra jutott.

Az első cenzurahivatalt Berthold mainzi választófejedelem állította fel szűkebb hazájában. VI. Sándor pápa pedig 1501-ben kiadott bullá-jával hopenstotta meg a sajtócenzurát.

IV. Sixtus pápa felhatalommal ruházta fel Köln városát a cenzu-rára. VIII. Ince pápa 1487-ben minden nyomtatványt arra köte-lez, hogy előzőleg cenzori hivata-lán menjen át.

800.000 forint iskolafogászatra

Péntek délelőtt folytatták a fog-orvosi szakcsoport országos kongresszusát A kongresszus főtemá-ja a falvak és a társadalombizto-sító intézetek foglalkozásának javí-tása volt. Kende János OTI főosz-tályvezető beszámolójában rámu-tatt a szovjet fogászati ellátás szervezőképességére. A szovjet er-de-ményeket igyekszünk hazai vi-gszonylatban átültetni, amikor meg-lévő intézetek foglalkozását bő-vítjük, vidéken pedig a járási egészségügyi központok kiépítésé-vel fogszakorvosok ellátást hono-sítunk meg. A népiéleti kormányzat öt éven belül 800 ezer forintot ford-ít iskolafogászati intézményeink bővítésére.

— Szovjet-Esztország nagy lelkesedéssel, fényes ünnepségek-kel ülte meg annak a napnak az évfordulóját, amikor a Szovjet Hadsereg felszabadította a köz-lárság fővárosát, Tallint a né-met fasiszta megszállók igája alól. A felszabadulás óta több mint 1300 lakóházat építettek új-já. Felépítették a pályaudvart, ki-bővítették a villamos- és aró-buszhalózatot.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

Csütörtökön ünnepélyes keretek között kezdte meg munkáját a mis-kolci nehézipari műegyetem. Szá-deczky-Kardoss Elemér rektor megnyitójában hangoztatta, hogy a nehézipari műszaki egyetem a Ma-gyar Dolgozók Pártjának és nagy vezérének, Rákosi Mátyásnak kö-szönheti létrejöttét. Ezért a ma-gyar dolgozó nép elvárja, hogy a hallgatók valóban komoly szakem-bereké fejlődjenek. A műszaki egyetem hallgatói táviratban üd-vözölték Rákosi Mátyás miniszter-elnökhelyettes s megfogadták, hogy jó tanulással segítik elő a szocializmus építését.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

A GYERMEKHALÁLOZÁS

Jeta: Mikszáth Kálmán

Türelmetlenül várta a halálát (a temetésre való pénzt is ott hordta mindig a lajbi zsebébe varrva), várta, mert gyötrelmes volt a né-veze is a szegény gyermek elha-gyatlansága, de nem volt ereje segíteni rajta. A nemzeti karakter, a „nem bánom”, felülkerekedett benne a sajnálkozás érzetén.

A napok, hetek, hónapok múl-tak, de a Marcika csak nem halt meg, pedig vassót kölykök zöld szívat tömtek a szájába, fekete kenyeret, éretlen gyümölcsöket; kutyába se vette azt a kis Marcika, megmámolta a zöld szívat, de nem halt meg tőle.

Nyápic volt ugyan, de fölvitte mégis egészen a saját erejéből „ka-ro-ülő” korig.

Págy titulus ám az, ha az ember így nikk aul kezd.

Csakhogy titulus vitulus nélkül, mert hiába volt ő karomlő, ha kar nem volt hozzá, amin a kis Marci üljön Okosabbat hát nem tehetett, minthogy a szalmán ült s onnan mege mezdult.

De bezeg megmozdult a differ-tiz és elhőtt az a kis Marcikához oda is. „Gyere az én karomra” — mondta neki.

Beleg volt, nagyon oda volt.

— No, most már vége lesz, biz-tatta magát a bérés. Iól jár már

most szegényke.

Hja, de a kis Marcival nehéz volt elbánni a differitiznek. A difte-ritiz hozzá volt szokva, hogy az orvosok kuruzsolják, melegítő anyai csókok hesegetik. Itt nem talált semmi ellenállásra. Hagy-ták neki Marcikát, vigye el, ha tetszik. Ez aztán annyira zava-ba hozta a kegyetlen differitizt, urat, hogy otthagya Marcikát csak azért is.

Futkosó „pulyácska” lett belőle. A gyermekkompaniákhoz szegő-dött s a kortársakkal játszott, de nem evett a kortársakkal, mert nem volt mit. Hanem a természet megtanította arra, hogy mikor a többi gyermeknek enni adott az anyjuk, ő szomorúan nézte azokat a nagy kerekre nyitott szemével. Megsajnálták a jó néni s neki is dobtak egy-egy falatot. Ahol azon-ban ő maga jutott valamihöz, hát ott ő maga vett magának (hiszen nem szoktatta senki mórésre) s így történt, hogy a szomszédéknál, a Keszeg Imre harangozónál meg-kapartintott egy félig telt üveget s gyermekésszal kiitta belőle a ter-pentimolaját.

No, ha ebbe sem pusztul bele, akkor ez lesz a meséle Vasgyűrő Marcija.

Feküdt egy darabig, küzköltött a

könyveket és hírlapokat szedje össze.

Egy XVIII. században megje-lent könyvben egy metszet Co-lombinát ábrázolja, rózsák között. A könyörtelen bécsi cenzor „ki-cenzurázta” Colombina keblét, mint erkölcslelent.

Teljes dühvel azonban csak a második világháború idején kez-dett dühöngeni a cenzura. Érezték az elnyomók, hogy mindenütt fel-ülkerekednek a nép erői, hogy a szabadság napja közelit. Ekkor volt a legdühösebb a vagdalkozás-uk. A haladószerű naplapok nagy fehér folokkal jelentek meg, jelezve a kicenzurázott részeket, ké-őb azonban a cenzor rende-le-tére a kihagyott cikkeket mással kellett pótolni...

De hiába volt minden. Ahogy el-tapozta a diadalmas Vörös Had-sereg a fasiszta fenevadát, meg-szűnt ett a sajtószabadság is, a nép országában szabadon és boldo-gan írjuk meg terveink sikerét, újjáépítésünk eredményeit és fej-lődésünkre a szocializmus útján.

Megnyitották a miskolci nehézipari műegyetemet

Csütörtökön ünnepélyes keretek között kezdte meg munkáját a mis-kolci nehézipari műegyetem. Szá-deczky-Kardoss Elemér rektor megnyitójában hangoztatta, hogy a nehézipari műszaki egyetem a Ma-gyar Dolgozók Pártjának és nagy vezérének, Rákosi Mátyásnak kö-szönheti létrejöttét. Ezért a ma-gyar dolgozó nép elvárja, hogy a hallgatók valóban komoly szakem-bereké fejlődjenek. A műszaki egyetem hallgatói táviratban üd-vözölték Rákosi Mátyás miniszter-elnökhelyettes s megfogadták, hogy jó tanulással segítik elő a szocializmus építését.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

— A Magyar Közgazdaságtudo-mányi Egyetem tegnap délelőtt 10 ór-kor tartotta évnyitó ünnepé-lyét a Pázmány Péter Tuomány-egyetem jogi karának termében. A köztársasági induló hangjai után dr. Rudas László rektor tar-tott tanévnyitó beszédet, majd Boncz György egyetemi MDP-titkár szólalt fel.

Anyja és leánya versenyben

Rákosi Mátyás felhívása élénk visszhangra talált a *Debreceeni Textilgyárban*. A gyár vezetői és dolgozói alaposan megtárgyal-ták a hároméves terv befejezésé-nek legapróbb részleteit is. A na-pokban már apró, kis kékszegé-lyes táblácskák kerültek a gé-pekre. Rajta a terv óránként, na-ponként és hetenként. Mindenütt valóságos tömegmozgalommá vált a verseny.

A közelmúltban elért kimagas-ló eredmények is erről tanuskod-nak. Az augusztusi 148 százá-lékos termelési eredmény szeptem-ber első és második hetében 156 százálékra emelkedett. A szövö-üzemben a legszembetűnőbb a fejlődés. A januári 105.950 méte-res termelést augusztusban már 232.229 méterre, szeptember első felében pedig már 271.706 méte-ter teljesítették. A legutóbbi he-heten pedig újabb csúcsteljesít-ményt értek el az üzem dolgozói 291.880 méteres termeléssel.

Bent a hatalmas, világos szö-vőműhelyben a szabályosan kör-bekerülő orsó és a szövőgépek tompa zajában folyik a munka-verseny. A legtöbb gép felett tá-bla hirdeti: „Ez a gép versenyben dolgozik”. Az egyéni verseny el-indította. Széll János gépén egy másik tábla is függ: „Jó az áru jobb lesz még, — ezért kiad a he-les gép”. Az ő versenytársa Ma-gyar Erzsébet, aki a délutáni mű-szakban dolgozik. Az üzem leg-utóbbi kitüntetett élmunkása, Matika Anna a selyemszigetelé-sű szalag gyártásánál végzi munkáját. Martin Katóval verse-nyez. „Ezzen a gépen nem les-selej” — hirdeti a gépre akasz-tott kis tábla.

A versenyszervezők között a legmegkapóbb: egy anyja és le-ánya közötti „családi” verseny. Ecsedi Józsefné versenyre hív-ta ki a leányát Szőke Andrásné.

A tömegmozgalommá vált egyé-ni verseny mellett újjászervez-dött a brigádmozgalom is. Öt új brigád alakult az elmúlt he-tekben. Ezek között egy egészen újfajta brigád is van: a *tanító-brigád*. Tagja egy szövő és egy technikus. Céljuk ezzel a szövö-dei munkáshiány szűk kereszt-metszetének megszüntetése.

lálé volt, meg nem ismert.

Melke kínosan hörgött s megle-pedt, halvány szájból forró pára lövellt ki. Keze, homloka csupa tűz volt.

— Mi bajod, fiacskám? Nem felelt, pedig látta, hogy szőriani szeretne, de már a szava is elhagyta.

— Apja éppen az istálló mellett ha-ladt el; a jármót vitte tatarozni.

— El még? — kiáltott be kö-zömbösen.

— Az utolsó járja — feleltem. Mégis nagy szatíra, hogy egyszer evett egészséges, jó ételt és attól kell elpusztulnia.

— Varrasson neki valami tisztes-ségesebb ruhácskát szegénynek... a végű útjára.

— Ah no — szól nyersen a bé-res — Csak egybe veszik ott, akármilyen cifra! De meg egészen jó szoknya van rajta, ha csak el nem szakítottá. Egy hete kapta az asszonyunktól.

Megnéztem a fehérpetyűes szok-nyácskát, jó lesz-e; hát látom, hogy a gyerek hasa olyanra van felpuffadva, mint egy dob s a szoknya zsi-örja egészen mélyen beleavagott testébe.

Nosza hamar, hol a bicskám! Elvágtam hirtelen a zsinórt... nagyot lélekzett a gyerek — s egy-óra múva már künn szaladgált vi-gan az udvaron.

... Ilyenformán nének felhulysa a szegények gyerekeit.

Csoda, hogy még van szegény ember!

Régen és most...

Hogyan fejlődött Hajdú megye közegészségügye az utóbbi négy év alatt

A népi demokratikus kormányzat a dolgozók állama különösen sokat tett a népegészségügy érdekében, szíven viselte a dolgozók és családtagjaik egészségét, felvette a küzdelmet közegészségügyi és szociális vonalon a pusztító népbetegségek ellen. Most, a három éves terv befejezésekor, az ötéves terv indulása előtt érdemes visszapillantani, lerögzíteni mit is alkotott Hajdú megyében és Debrecenben a népjóléti kormányzat, karöltve az orvosi karral, az egészségügyi szakszervezetekkel, különösen szociális vonatkozásban.

1944. év végén, 1945. elején indult meg a nagy újjáépítési munka. A háborús események, a fasiszták okozta háborús romok eredményeképpen az egészségügyi intézmények, felszerelések elpusztultak, vagy Nyugatra menekítették. Orvos, gyógyszerhiány az egész megyében, az egészségügyi személyzet is nagyszámú hiányzik — ezek jellemzők az akkori állapotokat.

Az akkor Debrecenben székelő demokratikus kormányzat innen indította meg az újjáépítő munkát és négy évi áldásos, megfeszített eredményekben bővelkedő munka, küzdelem után közegészségügyi téren túlszárnyaltak a „békévek” minden eredményét, aminek hasznát, gyümölcsét a dolgozó nép éri.

Ime pár adat a hatalmas fejlődésre, a hajdúmegyei közegészségügyi és szociális munka meg erősödésére: 1945-ben még csak 1286 zöldrekesztes tanácsadás történt, addig a múlt, 1948. évben már 2866 zöldrekesztes tanácsadást tartottak, az 1945. évben 43.000 ember jelent meg a tanácsadáson, addig 1948-ban 82000 embert részesítettek tanácsadásban Hajdú megyében.

1945-ben a zöldrekesztes védők 8600 családlátogatást végeztek, 1948-ban már 44.300-at. Az egészségvédelmi munka csaknem tökéletessé vált: ennek köszönhető, hogy a csecsemőhalandóság egyre csökken. Háború előtt átlagban 14 százalék volt, ez felugrott a háború és azt követő évben 17 százalékra, míg 1948-ban már csak 10 százalék a csecsemőhalandóság, ami azt jelenti, hogy egyre több új magyar életet ment meg az orvosi tudomány, a népjóléti gondoskodás, a népvédelmi munka.

Ez a feltűnő javulás azonban aemcsak az egészségvédelmi szervek és általában az orvosi gondoskodás, hanem az általános életszínvonal emelkedésének az eredménye. Az életszínvonal minden tekintetben emelkedett és ennek köszönhető, hogy Hajdú vármegyében a dolgozó nép réme, a tudósvész, tbc. megbetegedések száma is erősen lecsökkent: 1945-ben még 1,4 százalék volt, 1948-ban már 1 százalék alá süllyedt. Háború előtt a tbc-nél az arányszám országosan 1,4 százalék volt. Feltűnő a javulás a járványos betegségek közül a diftériánál, különösen a védőoltások voltak eredményesek, a halálzási arányszám csökkenése a kiterjedtebb védőoltásoknak köszönhető. 1945-ben a védőoltások száma 5900, a megbetegedettek száma 115, elhaltak száma 32. Ezzel szemben 1948-ban a diftéria védőoltottak száma 13.200, ennek eredményeképpen a megbetegedettek száma 29, az elhaltak száma 2. Ezek a számok minden négy évben bizonyítják, milyen eredményes népvédelmi munkát végez a felszabadulás

óta a demokratikus kormányzat a dolgozók érdekében.

Hajdú vármegyében vezette be először az országban az orvosi kar dr. Hollósy Andor tisztifőorvos kezdeményezése nyomán intézményesen a féléves kortól kezdve a diftéria elleni védőoltást. Azelőtt 2 éves kortól kezdve volt ez kötelező. 1947-ben a népjóléti miniszter országosan is kötelezővé tette azt, amit már Hajdú megyében két év óta végeztek, látva az újítás nagy és jelentős eredményét.

Jelentős az eredmény a hastífusznál is a védőoltások következtében, de döntő eseményként az egészségvédelmi munkát az egyik legborzalmasabb járvány, a kiütéses tifusz leküzdése terén. 1945-ben a kiütéses tifusz megbetegedések száma 50 volt, nagy halálzási aránnyal, addig 1948-ban nem volt kiütéses megbetegedés. Az örvendteljes eredmény a népjóléti kormányzat

széleskörű intézkedésének eredménye, lehetővé tette jelentékeny anyagi áldozatok árán a legnagyobb kiterjedtségű oltásokat és korlátlan mennyiségben az orvosi kar rendelkezésére bocsátotta a biztos hatású tetvenlítő porokat. Köztudomású, hogy a kiütéses tifusz legnagyobb mértékben a tetű terjeszté.

Ime pár adat annak igazolására, hogy milyen örvendteljesen megjavult Hajdú megye közegészségügye a felszabadulás óta, a népi demokrácia népvédelmi intézkedései és beruházásai nyomán. Amíg az elmúlt évtizedekben bűnös mulasztások következtében könnyen pusztult az ember élet, jőformán senki sem törődött a dolgozó nép, a munkás, paraszt és családtagjai egészségével addig most „legjobb érték az ember” és ennek jegyében folyik, fejlődik, izmosodik a népvédelmi és közegészségügyi munka.

Egy egész moszkvai gyár áttér a sztahanovista munkára

A moszkvai rádió megemlékezett a magyar üzemekben egyre nagyobb méreteket öltő szocialista versenyről.

— Előmozdítások, brigádok, egész gyárak versenyeznek — mondotta a rádió. — A Ganz-vagongyár által munkácsi szocialista versenyre hívták ki az ország valamennyi fiatal munkáját. A magyar munkások a munkaverseny során a lehető legnagyobb mértékben iparkodnak felhasználni a szovjet sztahanovisták tapasztalatait.

A moszkvai rádió ezzel kapcsolatban ismertette Szkaikinnak, a moszkvai Kalibr-gyár élünkésének beszámolóját. A gyár már teljesítette az ötéves tervet és most azt a feladatot tűzte maga elé, hogy az Októberi Forradalom közelébe 32. évfordulójára minden munkása sztahanovista legyen.

— A munkások jól tudják — mondta Szkaikin —, hogy ilyen nagy gyárban, ahol ezredmilliomternyi pontosságal dolgoznak, nem könnyű olyan munkatelejesítményt elérni, hogy kiérdemeljék a „sztahanovista-gyár” elnevezést. Kovajov mesternek két évvel ezelőtt támadt az a gondolata, hogy egész munkacsoportját sztahanovistává neveli és ezt sikerült is elérnie. Később már nemcsak ez a munkacsoport, hanem az egész mikrométer-műhely sztahanovista lett. A gyárban meghonosodott, hogy a munkacsoportok versenyre keltek egymással. Elterjedt az egyéni verseny is, megszervezték a szocialista kötelesség teljesítés pontos ellenőrzését. Minden munkamódot megvitattak. Kámutat.

lak a tapasztalt hiányokra és megkeresték, hogyan lehet kiküszöbölni. Nagyon jó eredménnyel járt a munkások egymás közötti versenye is. A munkahelyen táblát függesztettek ki, amelyen minden nap közzölték, előző nap milyen eredményt értek el a munkások. A legjobbak munkás tanfolyamokon tökéletesítik tudásukat. Elterjedt az is, hogy a munkások két-három szerzemépet kezeltek egyidőben.

Az első hónap eredménye az volt, hogy a tervet 110,4 százalékra teljesítették, Februárban emelték a normát és ezt 112,3 százalékra teljesítették. A harmadik negyedév programja 32 százalékos növekedést jelent az első negyedévhez képest.

Szkaikin az eddigi eredmények alapján biztosra veszi, hogy sikerül megvalósítani a vállalt feladatokat. Eddig körülbelül ötvenen teljesítették a normát 250—300 százalékra. Mindegyikük kidolgozta saját munkamódszerét, ami lehetővé tette a nagyteljesítményű munkát. Most a gyár valamennyi munkáját meg akarják tanítani a sztahanovista módszerekre.

Az élőképesség leírás munkamódszereiket és leírásokat külön táblára függesztették ki. — Együtt vitatják meg a hibákat és arról is gondoskodnak, hogy a jobb munkamódszereket az ifjúmunkások is megtanulják.

A gyárban ma már sok sztahanovista munkacsoport és műhely működik és biztosra vehető, hogy az Októberi Forradalom évfordulójára már egész gyár sztahanovista lesz.

Milyen könyveket adnak ki a szovjet irodalmi kiadók 1950-ben?

A napokban hozott határozatot a Szovjetunió Állami Szépirodalmi Kiadója arról, milyen könyveket adnak ki 1950-ben. Az orosz klasszikusok műveit 2.595.000, az orosz-szovjet irodalom 8.595.000, a Szovjetunió népeinek irodalmát 1.265.000, a szláv népeké 915.000, irodalmi-történelmi könyveket 825.000 példányban fognak megjeleníteni. Az 1950-es évben új nagy kiadványok kibocsátását tervezi.

Az orosz klasszikus kiadványok terében új 16 kötetes Tolsztoj szépirodalmi kiadvány és eddig 94 kötetes sorozatának folytatása szerepel. Sor kerül Cserkij összegyűjtött műveinek tömeges kiadására is. Folytatni fogják az „Orosz regénykönyvtár” sorozatot Tolsztoj, Gogolov, Turgenyev, Kravcsinszkij, Leszcsenyikov 9 kötetével és új kötetűk lesznek meg az „Emiékírtatok könyvtárának” is.

Különálló kötetek jelennek meg Cribojedov műveiből, egy kétkötetes Lermontov és Cserkij: Artamonovok és az Anya o. regényéből. „A XVIII század orosz prózája”, „A XIX. század első felének orosz elbeszélései”, a „Dekabrista írók”, valamint Cribojedov, Nyokraszov, Pomjajlovskij egy-egy kötet. Kiadásra kerül Csehov levelei, zess O. Knipperrel. Kiadják Cserkij „Arhiv” a sorozatának utolsó kötetét

„Cserkij és Csehov” Cserkij és Korolenko, Cserkij és Saljapin.)

Különálló kötetekben jelennek meg „Akkik a hazáért harcoltak”, Szmirnov „Fiaink” és a „Világ feltevései”. Fjodorov „Domidovok” című műveit, valamint Iszakovskij, Prokofjev, Szofronov, Lebjejev-Kumásov és más szovjet költők verseit.

A Szovjetunió népeinek irodalmi gazdagon szerepel 1950 terében. Sok egyéb kiadvány között terembe vették a Karakinnak Epos „Kirk.Kiz”, az északi népek meséi, oszvási irodalmi gyűjteménye, a bjelorusz költészet antológiája, Ozsambu műveit, „Ukrán mesék”, gyűjteménye, Braunman lett novellái, eszt-szovjet költők gyűjteménye stb. kiadását. „A szláv irodalom” 7 kötetben adja a cseh írókai: Irszok „Filozófus történet”, Havliosek-Borovszkij válogatott művek osehslavok költők antológiája stb. Három kötet bolgár írók Vazov és Karavelov műveiből. A lengyelek alkotásait Reimont, Szlaviokij, Sztrog, Szejnkevis, Zsorszkij és Konopnik; képviseli. A nyugati irodalom Balzao 12 kötetes gyűjteményével, Dreiser 10 kötetével, Petofi 2 kötetével szerepel. Kiadásra kerül Galsworthy, Dreiser „Amerikai tragédia”, Ja, egy kötet antik líra, George Sand válogatott művei és Corvante „Don Quijote”

Új élet a csukcsok földjén

„A nincselenség földje” — így nevezték a forradalom előtt a csukcsok messze Távolkeleten elterülő hazáját. Ma, a szovjethatalom éveiben, új lendületes élet folyik az egykor elhanyagolt területen. A csukcsok és a többi északi nép: eszkimók, csuvasok, új kultúrát építenek.

A csukcsok földjén csaknem teljesen megszűnt az írástudatlanság. A csukcsok nemzeti körzetében 74 iskola működik. Anadiban, a körzet központjában működik az északi népek tanfőképző főiskolája, ahol a rénszarvasenyésztők és vadász-kolhozisták gyermekei tanulnak. Anadiban

kétéves mezőgazdasági szakiskola is működik.

A körzetben 67 kulturális oktatási intézmény és sok könyvtár terjeszti a szocialista kultúrát. A könyvtárak könyvelnek több mint a fele csukcs és eszkimó nyelven. A csukcsok felszígerezten hat újság jelenik meg. Míg a forradalom előtt egyetlen orvos sem volt az egész területen, ma az orvosi intézetek száma több mint ötven.

A csukcsok földjén új szovjet értelmiség alakult ki a helyi lakosságból. A csukcsok között tanárok, orvosok, könyvtárosok vannak. Ötke volt csukcs vezetés a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának képviselője.

A világ népei tisztábban látják a Tito-klikk és az imperializmus ocsmány képeit

A felszabadított Kína lapjai nagy helyet szentelnek Rajk és cinkosai bűnügye tárgyalásának. A peipingi Népi Nap írja: Rajk vallomásaiból keletkezett a világ népei tisztábban látják a Tito-klikk és az angol-amerikai imperializmus ocsmány képét. Ez nagy mértékben fokozza a világ beketáborának és elsősorban a népi demokráciák országainak éberségét. A magyar népi demokrácia növekvő erejétől tett tapasztalatot amikor Rajk és cinkosai öszszesküvését leleplezte.

A londoni Daily Worker írja: Az angol sajtó a politika parancsszava szerint válogatta ma a híreket és csak a Daily Worker olvasói ismerhették meg hű és fontos jelentésben Tito szovjetellenes szerve-

zetének Gestapo módszereit.

A párisi Humanitében Courtsedo írja: A budapesti népbíróság példát szolgáltat arra, milyen lehet egy előítélet és elfogultság nélküli igazságszolgáltatás, amelyet egyedül a demokrácia védelmének és az ország függetlenségének szükségessége sugalmaz.

A bolgár lapok részletesen közlik a vádbeszédet és megállapítják, hogy a vád minden pontja beigazolódott.

A csehszlovák Tvorba a többiek között ezt írja: Az, amit Rajk és bandája elkövetett, nem elhalás, hanem az elhalás az emberi tisztességtől, magától az emberi érzéstől. (MTI)

A „puszka” halálára

Az idézőjelbe tett puszka, diákokunk hoi kedves, hoi szomorú emlékeket ébresztő „cansegédeszköz” ez írás tárgya.

Mert arról van szó, hogy a debreceni diákok szövetségük nagyaktivitájan hűaroztatba hozták, hogy jobb tanulási haláljék meg népi demokráciánkhoz az ifjúság és közlelebről a diákok érdekében tett intézkedéseit. A jobb tanulással átlagosan 5-ös tanulmányi eredményt karnak elérni. (A mi korunkban ugyan ez szomorú eredmény lett volna, de ne felejtjük el, hogy ma már 7-es osztályozási rend van, a legjobbak a hetes, s így az ötös átlag már igen jó lesz!)

Az mai diák iskolához, tanuláshoz való viszonya megváltozott — mondják. Nem munus már az iskolába, nem riaszt vissza senki még akár a latin órák régi réme, Tacius sem.

Valaha csak a nyomtatott „puskával” félfegyverkezve mertünk szembeállni a klasszikus rómaiak, a mai diák pusztia kézzel kíván elbánni vele. Mert a debreceni diákok a jó tanulási fogadalmába beleverték, hogy nem élnek többé a sugás és „puskázás” mai, öndudatos diákhöz nem méltó fegyverével.

Meghal a „puszka”.

Eltűnik az iskolából ama formájában is, amely nyomtatottan tartja a régi diák elő Vergilius Aeneis-ének egyes énekeit — (egyik hozzá, borzimas nyakat-kert, magyarálni, stílusalan fordításban, készen adta a szavakat, hogy a szöveget aprólékos, de az idegen nyelvet igazán megérteni segítő és az etimológizálás privát örömeit szolgáló szórakozással felnevelő munkájától megszabadítsa a lusta gyereket. Eltűnik a „puszka” rosszabb értelemben is: nem lesz többé a szántan-dolgozat helyes megoldását tücsnyi példányban tartalmazó „pópirat”, nem lesz többé előre kidolgozott érettségi tétel a zokni-ártóra rátekerve, vagy a nadrágszíj alá gondosan elrejtve.

Minek is az? Csak bij volt mindegyik „puskával”...

A tanár már jól ismertte a klasszikusok közközben forgó „puskák” körmonfiont, mondait és csallhatatlan érzékkel kérdezt rá arra a nehezbe szóra, amely vé-

letlenül kiharadt a „puszka” szöszedtebből. Hány szekundát „szedett be” emitt a vétkes régi diák. És a számtandolgozat „puszkája” nem került-e színe fátumüldözötten minden alkalommal a tanár kezébe? Vagy talán a nadrágszíj alatt megbúvó érettségi tétel nem kívánczított-e a döntő pillanatban a szabad levőre, hogy a szabad esés törvényét követve pont az érettségiztató bizottság lába elé hulljon?

Isien veled, „puszka”. Ifjúkorunk emlékeit között megörzünk, de meg tudjuk érteni a mai diákok, aki nem akar többé élni veled. Be, csületesen, egyenesen, józanul, tiszta kézzel lát hozzá a mai diák a számtandolgozat ízzszó feladatához és vég bele a bonyolult klasszikus latin szöveg mondattekervényeibe. Így teszi helyesen...

Egyéni versenyben erősítik a szocialista hazát a szovjet dolgozók

J. Szuhanov a sztalingrádi traktor-gyár maromunkása már a múlt évben teljesítette ötéves tervét és most a következő ötéves terv harmadik évi normáját teljesíti. Szuhanov a különböző vállalatok legjobb mestereivel versenyez. Versenyválasztás — a második ötéves tervet — a Nagy Októberi Forradalom 32. évfordulójára fogja teljesíteni és csak kiváló minőségű gyártmányt készít — most elküldte a cserkovi traktorgyár üzemi bizottságának is.

— Kérem kezbesítsék kihívásomat — írja Szuhanov — gyárunk legjobb munkásának.

Pjotr Rivagyenko, a hatodik bázis-tályz dolgozó maromunkása aki már a második ötéves terv második esztendőjének számlájára dolgozik, elfogadta sztalingrádi kihívást és most már harmadik hónapja tart a két kiváló mester munkaversenye. A nagy önnep előestéjén összegezik eredményeiket.

Szuhanov példája nem egyedüli a gyárban. Skuratov, a mechanikai javítóüzem esztérgályosán, Batrihovval, a Lipozki Traktorgyár híres esztérgályosával versenyez. Cserkunov a kétszékű osztály bejelölje a leningrádi Tubinyinnel versenyez. Pavel Kozovov a gyárban bevezetett gyorsított forgalmat kezdeményezte. Nyikolaj Petrovval, az áltái traktorgyár esztérgályosával versenyez. Nagy lendületre tett szert a sztalingrádi verseny a cserkovi traktorgyár kollektívájával, amelynek az a célja, hogy minél előbb kiharozza a Diesel-traktort. A napokban a sztalingrádi traktorgyárt meg látogatta a cserkoviak bizottsága és a tapasztalásra újabb lendületet adott a két hatalmas gyár munkálatainak.

A meggyógyított föld

Egy ember,
aki ismeri a múltat
és a jövőt is látja

Vaszil Vasziljevics Dokucsajev-nek, a nagy orosz tudósnek van egy könyve: Sztjypeink egykor és most. Ez a könyv egy nagyon tanulságos elbeszéléssel kezdődik, a vándorról, aki sokszáz és sokezer éven át bolyongott szerinte a világban és egyszer egy ősrégi város utcáján ment keresztül. Megállt egy járólélen:

— Mikor alapították ezt a várost? — kérdezte.

— Oh, nagyon régen — hangzott a felelet. — Oly régen, hogy nem is tudjuk, mikor.

— O száz év múlva a vándor újra azon a helyen ment keresztül, ahol azelőtt a város állott, de most nyoma sem volt sehoh a városnak. Megkérdezte az egyik fűvet a szálo paraszta ól:

— Régen pusztult el az a város, amelyik ezen a helyen áll?

— Furesz kérdés — felelte a paraszt. — Itt sohasem volt város. Legelőbb is apáink soha sem beszéltek róla.

Hi lenne egy ilyen vándor, folytatta Dokucsajev, akkor nagyon sok megiepo fordulatnak és átalakulásnak lehetne tanúja a természetben. És amint olvassuk Dokucsajev könyvét, önkénytelenül is gondolkodni kezd az ember és rájón arra, mennyire hasonlít a mese vándorához ez a fáradh talian kutató, aki megjárta hazájának mulját és jövőjét is.

Ezer és ezer kilométert tett meg, útján utalán utakon vezetett át, gyűjtötte a sztjypek talajának fajtaik, kikérdezte a helybéli lakosok. Elcs tekintettel átkintett mindent: a keskeny, kigyózó vizű folyókat, a széles völgyeket, az itt-ott kőgötyű pusztaságban magányosan meghúzódó erdők szigeteit, az ősrégi, szűz sztjypek utolsó darabjait, melyet az ember melléig érő fű nőtt, be. Fűle éppen olyan jó volt, mint a zeme. A folyók nevében megnevezte a sztjypek történetének visszhangjait: Szuhajá Goitva, Szuhajá Orzsica, Szuhajá Doim, Szuhajá Lipjánka, Nyetecsa, Nyetjagá, Bzvodovka... E folyónevek a vizihányról, a régen kiszáradt sztyepéről mesélnek. A helybéli lakosok azt beszélik, hogy a pusztát mindig is ilyen volt. Nem emlékeztek és nem is emlékezhettek, hogy milyen volt száz meg ezer évvel ezelő.

De Dokucsajev-nek szüksége volt arra, hogy az egykori sztjypeper a mostanival hasonlíthassa össze. Ezt viszont nemcsak a tudomány kedvéért akarta megcsinálni, hanem azért is, hogy megtalálja az utat a sztjype jövője felé, amikor az ember már a sztjypeperre néki megfelelően átalakította és mindörökké végzet: a szárazsággal meg a terméketlenséggel.

Könyvének ezt a címet adta: Sztjypeink egykor és most... De joggal nevezhetjük volna másképpen is. Például: Sztjypeink egykor, most és a jövőben.

A BETEGSÉG TÖRTÉNETE

Valamikor a sztjype nem szenvedett a szárazságtól. Hatalmas erdők védtek a száraz szelektől, megkőítették a havat, megóvták a talajt az alámosástól és nem engedték a tavaszi vizek továbbterjedését.

A sűrű hótakaró felfogja az eső és a hóvizet, megvédi a talajt a fagytól és a szelektől. A relevényes föld megába zárja a nedvességet és táplálékartalékokat gyűjt a növények számára. De azok az emberek, akik a sztjypeken gazdálkodtak, nem törődtek a természeti törvényeivel. Kifirtották az erdőket és kényszerítették a talajt, hogy évről-évre kenyeret termeljen. A kővekmények csakhamar megmutakoztak. A pusztá hivatlan vendége, a szárazság megkezdte a vetés felégetését. Hiszen most már nem állnak út-

ját az erdők hatalmas védőfalai. Télen pedig meglátogatta a pusztát a szárazság estvére, az északi szél — és faggal pusztította ki mindazt, amit a forráság még meghagyott.

Maga az időjárás is megváltozott. A tél zordabb lett, a nyár forróbb és szárazabb. A pusztát mintha láz remegte meg. A teljesen kihasznált és védtelen talaj nem tudta már harcolni a széllal mely szárfította és a vízzel, mely mosta.

A hó tavasszal nagyon gyorsan olvadt, hiszen nem védte az erdő — és elárasztotta a folyókat. A földeket, viharos, sebes vízárakat szeltek át és hordták magukkal a finom fekete földet. A talaj vérszegény és vízszegény lett és vérei szíjták meg az egyre keltekező új repedések és szakadékok. A kutakat egyre mélyebben kellett ásni és egyre jobban apadtak a folyók.

A világ legjobb talaja nem váltalta többé gazdájának az embernek ellátását.

A BETEGSÉG ORVOSSÁGA

Dokucsajev merész vonalakkal rajzolta meg azt a munkatervet, melyet le lehet küzdeni azt a bajt, amelyet a földnek az emberi és az elemi erők okoztak. Az erdőket kifirtották. Újra kell ültetni őket a dombokon, a homokban, a nyitott nagy sztjypeken, hogy megvédje a földet a szárazságtól. A repedések és szakadékok kiszárfították a pusztát. A szakadékokat körül kell venni sövényvel, kerítéssel, töltésekkel, be kell ültetni fákkal, át kell változtatni őket tavakká, ahol a hó és az esővíz megülepszik. A tavaszi vizek áramlásának útjában tavakkban kell felfogni a vizeket. A pusztában kiapadtak a folyók. Bővizűvé kell őket tenni. Töltéseket kell emelni és vízgyűjtőket csinálni, hogy könnyebb legyen a föld megművelése és öntözése. Az emberek évről-évre pusztították a talajt. Ugy kell megművelni a földet, hogy az megkősse a nedvességet. Új növényfajtákat kell termesztetni, melyek még jobban alkalmazkodnak a talajhoz és az időjáráshoz.

Dokucsajev hatalmas méretű programot adott 1892-ben megjelent könyvében és ez a program „egységes, szigorúan rendszeres volt, mint maga a természet”.

Mit válaszoltak akkor a tudomány hivatalnokai az embereknek azaz magának Dokucsajev-nek és barátainak?

„Nincs pénz és fontosabb feladataink is vannak.”

A FÖLD GYÓGYULÁSA

Ha Dokucsajev ma eljönne a Kamennoj-sztjypepre, mint a mese vándora tette, nagyon sok megiepo változást venne észre. Csak egy szalmatejű kunyhó maradt változatlanul a sztjypepen, ahol valamikor Dokucsajev lakott.

Erdősávok oszaják fel a sztjypepet hatalmas négyzetekre. Jelenleg a Kamennoj-sztjype már nem sztjype, sem erdő, de teljesen új valami, amit nem a természet alkotott, hanem az emberi akarat és ész!

A Kamennoj-sztjypepen már nincsenek a vulkán kráteréhez hasonló szakadékok. Ott, ahol valamikor kanyargó mély szakadékok voltak, most, bemélyedések láthatók és tavak, melyek fákkal és bokrokkal vannak körülülteve és a szakadékok helyén ma már békés libacsapatok uszkálnak a tavak tükörsíma vizén.

Az erdősávok között, a nyílt területen hajlong a kiválsztoi búza, magasra nőtt az évek hosszú során a fű és a nap felé forgatja fejét a sokezer napraforgó.

A „ZÖLD GYÁR”

Az erdősávok télen összegyűjtik a havat. Tavasszal pedig lassan átadják azt a földeknek. Hosszszűdelű fűvek és hüvelyesek állítják helyre a talaj megosokított szerkezetét, melyet a folytonos felszámással tettek tönkre. A

sztyep és veje terület, a fű és búza váltakozik itt egymással s időről-időre átadják egymásnak a helyüket. A trágya megadja a talajnak azt, ami hiányzik belőle. Olyan búza, fű- és zöldségfajták kitermesztése folyik, melyek alkalmazkodni tudnak a természethez és az időjáráshoz. Az öntözés terén is kísérletek folynak. Minden eszközzel arra törekednek, hogy a „zöld gyár” minél többet és jobbat tudjon termelni.

És az eredmény nem is maradt el. A Kamennoj-sztjypepen a füvesítés rendszeresítésével egy hektáron 10 q gabona helyett 20 és 25 q gabona terem.

HA DOKUCSÁJEV LÁTNA

Micsoda öröm lenne most Dokucsajev-nek! A sztjypeper nemcsak gyógyultnak látna, hanem meg-erősödöttnek és gyümölcsözőbbnek, mint valaha. Meglátta azokat az embereket, akik tudnak uralkodni a föld felet, szeretik a földet, ismerik törvényeit és a törvények alapján vezetik az egységes és feloszthatatlan természet eleit.

Hi pedig még egyszer eljönne, de nem ötszáz év múlva, mint a mesebeli vándor, hanem 16 év

múlva, mondjuk 1965-ben, látna, hogy hazánk hatalmas területét: Csáklóvtól Kisenyevig és a Fekete-tengertől Tuláig megváltozott a szigorúan átgondolt sztalint terv szerint. Egyetlen nagy zöld házzá varázsolják, melynek roppant nagy zöld falai vannak, hosszúsága 1000 kilométer, melyet minden oldalról erdők szegélyeznek. Látna azt a homokot, amit megkötöttek, a folyókat, melyek vízzel látják el a földeket: és energiával a városokat meg a falvakat, látna a szakadékokat, melyből tavak és vízgyűjtők képződtek, látna a földeket, melyek eddig még sohasem tapasztalt nagy termést hoztak. M. Pijn.

TUDÓSOK

AZ ANYAK SZOLGALATÁBAN

Vannak tudósok, akiknek megjelensé hiven tükrözi vissza annak a nagy ügynek a szellemét, melynek egész életüket szentelték. Ezek közé tartozik Georgij Nyesztorovics Szperanszkij.

Ha nyílt, mindig nyugodt arcába nézünk, megértjük, miért szeretik őt úgy a gyermekek, miért bíznak benne úgy az anyák.

Gyakran beszélnek a zenész, a sebész, a szobrászművész kezéről. Hát az orvos keze, amely törekény gyermektesteket vizsgál? Nem olyan bársnyos-e, mint a zenész keze, nem olyan kifinomult-e, mint a szobrász s nem olyan biztos-e, mint a sebészé?

DARSONYOS KÉZ, SIMOGATÓ TEKINTET

Itt van előttünk a beteg csecsemő. A tanársegéd már beszámolt a körülményről, de Georgij Nyesztorovics nem siet a vizsgálattal. Hosszasan elmélyülve szemléli a gyermeket. Tanulmányozza őt. És e mély, figyelmes tekintet előtt semmi sem marad rejtve: sem a gyermek fekvése, sem arckifejezése, sem légzésének jellege. Szoros kapcsolat jelentkezik a tudós és a kis beteg között. Es csak akkor kezdődik a vizsgálat. Georgij Nyesztorovics nagy, erős keze valószínűtlenül bársnyosává, finomná és simogatóvá válik. Nem okoz fájdalmat a gyermeknek még akkor sem, ha beteg szervét tapintja. Georgij Nyesztorovicsnál soha sem sirnak a gyerekek. Végtelen türelem és gyöngédség jellemzi Georgij Nyesztorovicsot, ha a beteg gyermek anyjával beszél. Olyan mestertimon vezet a beszélgetést, hogy még a legjobban aggódó anya is, aki összefüggő beszédre sem képes, megtalálja a beszélő fonálát. Gyakran éppen a kérdések helyes feltevése révén tudja Georgij Nyesztorovics föl-fedni a betegség igazi okát és kifejlődésének útját.

A CSECSEMŐKOR KUTATÓJA

A tudósról alkotott kép e néhány odavetett vonása magatartása a beteg gyermek agyánál nemcsak hatalmas gyakorlatán, félszázados orvosi működésén nyugszik. Eppen a kis gyermek életéna és lelki életének zokfőle sajátossága volt az, ami Szperanszkij figyelmét működésének kezdő lépéséinél felkeltette. Ha nagyhirű és kiváló mestere, N. F. Filatov joggal számít a hazai gyermekgyógyászt megalapozójának, akkor Georgij Nyesztorovics — az első orosz gyermekgyógyász, aki mély tudományos érdeklődését a korai gyermekkorra összpontosította. Es ő volt a Szovjetunióban az első, aki intézeteket szervezett a csecsemőknek.

G. N. Szperanszkij orvosi működését a XIX. század végén kezdte. A csecsemőkör alapvető

betegségeinek tanulmányozását tüzte ki feladatául. A gyermekgyógyász eloszor a szülészeti klinikán jelent meg, hogy megismerkedhessen az éppen hogy világra jött lény élettanávról.

AZ ELSŐ OROSZ CSECSEMŐKORHÁZ

De mit ért az orvos megfigyelése és munkája a szülőotthonban, amikor gyermekek ezrei születtek otthon, amikor senki sem segített az anyának a gyermek nevelésében? Es a fiatal orvost megragadta egy gondolat: intézetet alapítani ahol az anya mindig kaphat tanácsot és útbaigazítást a gyermek apolásával kapcsolatban. Szperanszkij intézete először a szülőotthon ambulanciáján majd külön helyiségben, a Lesznaja utcában kezdte működését. Ez 1908-ban történt.

De kielégítette-e ez a kis intézet — az egyetlen a hatalmas Oroszországban — a lakosság igényeit? A csecsemőkori megbetegedések klinikájának alapos tanulmányozásán kívül kórházi osztályra volt szükség. A nagy orvos minden gondolatával építotervek kidolgozásán csungott. Szperanszkij, miután nem sikerült a gyermekklinika kebelén belül osztályt felállítania, eltávozott a klinikáról. Es 1910-ben jötekony adományokból megnyitotta Oroszország első csecsemőkórházát.

Már akkor a cári Oroszország nehéz körülményei között nagy szervezési munkát folytatott. — Más orvosokat is bevont a korai gyermekkor élet- és kórtaának tanulmányozásába.

TANÁCSADÁS ÉS TEJKÖNYHAK

A kollégáival együtt folytatott megfeszített munka eredményeképpen kiszélesíti a tanácsadó-intézményt, kiállítást rendez, tejkönyhát állít fel és tanácsadókat szervez. A tanácsadó-intézménynek fiókintézete nyíltik a Prochorovi gyárban a szegények támogatására csecsemőotthont nyit szegényorsu anyak gyermekei részére, külön anya és csecsemőotthont alapít.

A cörükormány és az uralkodó osztályok egykedvűen nézik a magas gyermekhalandóságot. — Szperanszkij kezdeményezési részükről semmiféle támogatásra nem tájálta, csak a Nagy Szociálista Októberi Forradalom után valósult meg az a bejegyzés megelőző és gyógyító rendszer, mely a korai gyermekkorak oly nagy figyelmet szentel. Szperanszkij akkor már tapasztalt gyermekgyógyász, egyike az anya- és csecsemővédelem megszervezőinek a fiatal Szovjet Köztársaságban. Régi intézetéből hatalmas tudományos kutatóközpont: anya- és csecsemővédelmi intézet épült ki, melynek ő az első igazgatója.

SZPERANSZKIJ PROBLÉMAI

Az intézet szoros kapcsolatban állott az ország gyermekgyógyászatának fejlődésével. A tudomány és gyakorlat egysége orvosi lépésekkel vitte előre a hazai gyermekgyógyászatot. Szperanszkij a gyermekorvosok nagy termékeny közösségének égen állott. Vezetése alatt dolgozók ki a gyermekgyógyászat egy új fejezetét: „A csecsemőkori emésztési zavarok és a táplálkozás” címűt.

Az intézet belgyógyászati klinikája, a koraszülött gyermekek klinikája és a kör-életlani laboratórium közösen oldják meg az újszülöttek fertőzőes-mérgezőes állapotának problémáját. E kutatások eredményei azonnal gyökereket vernek a gyakorlatban és fegyvert adnak az orvosok kezébe. Az egész ország gyermekgyógyászai élénk figyelemmel kísérik Szperanszkij minden szavát. Ő pedig minden fontos megfigyelését, minden tudományos fedezését siet a gyermekorvosok széles tömege tudomására hozni.

ÚJ GYERMEKGYÓGYÁSZ-KADEREK

Az anya- és csecsemővédelem központi intézetét Georgij Nyesztorovics vezetésével a gyermekgyógyász-kaderek valósigos korvácsmühelyévé valik. Itt folyt a rendelőorvosok, a belső munkatársak, az ország minden részéről idevezényelt orvosok, tanárok képzése. 1931-től Szperanszkij vezeti a Központi Orvostovábbképző Intézetet. 18 év alatt tanárszékén több, mint 3000 orvos nyert kiképzést. Orvosok tömegét vonzotta a klinikára — városi és falusi orvosokat egyaránt. Széles, áttekintő megfigyelőköpességgel rendelkező, pontos diagnoszta, aki a betegségek megértéséhez mindig új és új utakat keres. Így rámutatván a fulbetegegek szerepére a csecsemők súlyos mérgezőes állapotában, közös munkába vonja be a fülbetegeket és gyermekorvosokat. A fülészeti röntgen diagnosztikájában új módszert honosít meg. — Az egész Szovjetunióból orvosok nagy tömege fordul hozzá segítségért tudományos munkájában és senkit sem utasít vissza.

ÖTVEN ÉV MUNKÁJA

Igy új gyermekgyógyászok, akik nöttek fel a Szperanszkij tanítványai professzorok, magán tanárok lettek. Georgij Nyesztorovics ma is, minél régen, jökekölyű, tele vőn energiával és kutatási vágygal. Első volt azok között, akik belekapcsolódtak a kórházak és poliklinikák egyesítésének mozgalmába és vezetése alatt a korai gyermekorvosai hetenként tartandó konferenciákon tanulmányozzák az egyesülés eredményeit és a további feladatokat. A Medicinskij Rabotnik nyomán.

Fokozott munkával válaszolunk

A Rajk-féle összeesküvő banda ellen kiadott vádirat hatására a Vendéglátóipari Munkások Szabadszakszervezete debreceni csoportjának dolgozói megérdemelt büntetést követelnek azokra akik vissza akarták taszítani a népi demokratikus Magyarországot újból a posványba.

A Vendéglátóipari dolgozók minden egyes tagja egyöntetűen követeli az igazságos és megérdemelt ítéletet.

Mi vendéglátóipari munkások

A MAGASEPÍTŐ NV. SPORTOLÓI MEGVETIK A RAJK-BANDA AKNAMUNKÁJÁT

A debreceni Magasepítő NV sportolói táviratot küldtek Rákosi Mátyásnak és a leleplezett Rajk és társai kemény büntetésének tárgyalása kérelmével a következő határozati javaslatot hozták és küldték el.

Mi, a debreceni Magasepítő NV összes sportolói a kémbanda aljas aiatomos munkáját, mit Pártunk és osztályunk ellen elkövettek elítéljük, megvetjük és az árulókkal szemben a törvényes úton leg súlyosabb ítéletet kérjük. Mi, dolgozó munkás sportolók az áruló tevékenységükre fokozottabbn munkával és a sportban nyert verseny tapasztalatokat a munkában felhasználva, egyéni munkaverseny fokozásával válaszolunk. A Minisztertanács határozatát pedig magunkévá tesszük és maradéktalanul végrehajtjuk. Figyelemztetjük az imperialistákat, hogy bármilyen provokációjuk esetén szembe találják magukat a Párt és a mögött felsorakozott munkások és munkáspartolók tömegével, kik egy emberként állnak a Párt és annak szeretett vezére Rákosi Mátyás mellett, kiknek irányításával sikeresen befejezzük a 3 éves tervet és új erővel indulunk az 5 éves tervnek a megkezdésére és sikeres befejezésére.

fokozott munkával erősítjük a népi demokratikus Magyarországot és helyt állunk az imperialisták és bérenceik mindenfajta támadásaival szemben. A hároméves terv és az ötéves terv végrehajtásával erősítjük Népköztársaságunkat és szorosan felzárkózunk a Párt és bölcs vezetőnk Rákosi Mátyás mögött. Vendéglátóipari Munkások Szabadszakszervezete debreceni csoportja.

száma, egyéni munkaverseny fokozásával válaszolunk. A Minisztertanács határozatát pedig magunkévá tesszük és maradéktalanul végrehajtjuk. Figyelemztetjük az imperialistákat, hogy bármilyen provokációjuk esetén szembe találják magukat a Párt és a mögött felsorakozott munkások és munkáspartolók tömegével, kik egy emberként állnak a Párt és annak szeretett vezére Rákosi Mátyás mellett, kiknek irányításával sikeresen befejezzük a 3 éves tervet és új erővel indulunk az 5 éves tervnek a megkezdésére és sikeres befejezésére.

Az egész országra kiterjesztik az egységes OTI körzeti orvosi hálózatot

Az Országos Társadalombiztosító Intézet közli, hogy októbertől az OTI valamennyi vidéki helyi szervek területén az egységesített társadalombiztosító körzeti kezelőorvosi betegellátás lép életbe.

E naptól kezdve az eddigi OTI MABI, MAHABI, OTBA, SZASA, Posta, MÁV, OB (Országos Bányatársaspénztár), körzeti kezelőorvosi állások megszűnnek és csak az OTI által újonnan megbízott körzeti kezelőorvosok működnek minden betegbiztosító intézet igényjogosult tagja részére beleértve a családtagokat is.

Október elsején az OTI a kerületi pénztárak területén fekvő minden városnak, minden több lakóú házában és az utcasarkokon, ugyanígy a nagyobb, többkörzetes községek utcáinak sarkán táblát függeszt ki, melyen az illetékes körzeti kezelőorvos neve és lakcíme szerepel.

Ezenfelül az OTI kerületi pénztárakban, szakrendeléseiben, DEFOS-irodáiban, a mentőállomásokon, tüzoltóknál, a rendőrszobákban, üzemekben, gyógyszerárakban, pártszervezetekben szakszervezetekben a rendelési időt is feltünteti teljes körzeti kezelőorvosi névjegyzékkel és közli, melyből minden igényjogosult megállapíthatja, hogy melyik kezelőorvoshoz tartozik.

Miután e naptól kezdve mindenki csak illetékes kezelőorvoshoz fordulhat, saját érdeke mindenkinek, hogy hovatartozása felől minden tájékozódjék, mivel minden más kísérletezés csak felesleges szaladgálást okoz.

E naptól kezdve csak az tekinthető OTI kezelőorvosnak, aki nek lakásán, vagy rendelésében az OTI által kiadott nagy tábla függ, a hozzá tartozó körzet megjelölésével.

Amennyiben az intézeti igényjogosultak az új területi beosztás szerinti kezelőorvos lakcímét az említett módon megállapítani nem tudják, úgy kérésükkel forduljanak az intézet helyi szervezethez (DEFOS-irodához) cíjfel pedig a mentőkhöz, tüzoltókhöz, vagy rendőrszobákhoz felvilágosításért.

Az orvosok rendelési idejét a tájékoztató táblák mindenütt

Az orvosok rendelési idejét a tájékoztató táblák mindenütt

Közérdekű hírszolgálat Debrecenben

A város nyolc pontján a közeli napokban hangosanbeszélőket fognak elhelyezni. Többek között a városháza épületének két végén, a Rákóczi utcai és a Csapó utcai piacon, a Petőfi téren, a Hatvan utca végén az u.n. „szénavásárban” és a zsidógöngyörűk mögött a hangosanbeszélő, amely politikai híreket, a város életét érintő hírvagyot közérdekű hirdeményeket közvetít. A közérdekű hírszolgálat stúdiója a városházán lesz.

Hajdú megye első női főjegyzője: Elek Ilona Egyeken

Egyek hajdúmegyei község új főjegyzőt kapott, Elek Ilona fiatal lányt, aki eddig Józsián a közzéírás hivatalt vezette.

Elek Ilona az első női főjegyző Hajdúmegyében. 20 éves, már 16 éves korában, a negyedik polgári elvégzése után közigazgatási pályára ment és Józsián a közzéírás hivataltban tevékenykedett, ahol munkáját nagy hozzájárulással és kifogástalanul látta el. Apja vasutas volt, korán árvaságra jutott, s vasutas árvaházban nevelkedett. A fiatal dolgozó nő anyját, hűgát is eltartja keresményéből.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségében is tevékeny munkát fejtett ki. A felszabadulás után minden demokratikus mozgalomban közreműködött. A közigazgatási élettel teljesen tisztában van.

Hajdúmegye első női főjegyzője már at is volt Egyeken hivatalát.

H I R E K

— **Ügyveles gyógyszerárak** szeptember 24-től október 1-ig: „Arany Angyal” Szent Anna u. és Vörösi Hadsereg u. sark. „Mátyás Király” Vámospécsi út 16.

— **Várható időjárás** Mérsékelt keleti, délkeleti szél, kisebb felhőzet, valószínűleg csapadék nélkül. Erős éjszakai lehűlés. A nappali hőmérséklet 20 fok felett. Távlati kilátások: néhány napig szép idő, enyhe nappalokkal, hűvös éjszakákkal.

— **AZ OTI debreceni kerületi pénztára** Debrecen város közigazgatási területén működő egységesített OTI körzeti kezelőorvosai nevével és lakcímével az alábbi névjegyzék tüntet fel. Névjegyzék: 1. Dr. Borossi József Balmazújvárosi Dezső u. 12. 2. Dr. Rohonyi Antal Csapó u. 1. 3. Dr. Szentkirályi István Arany János u. 4. 4. Dr. Dóczy Emil Varga u. 1. 5. Dr. Fodor László Kossuth u. 56. 6. Dr. Szerdahelyi László Burgundia u. 13. 7. Dr. Drotár Béla Lorántffy u. 12. 8. Dr. Meszner Károly Csónka u. 3. 9. Dr. Kádár Imre Szabadság u. 2. 10. Dr. Sáfár Ferenc Vár u. 12. 11. Dr. Balogh Béla Péterfia u. 42. 12. Dr. Tuar Imre Görbe u. 11. 13. Dr. Kalós Sándor Hatvan u. 64. 14. Dr. Lukács Ferenc Rákosi telep, Kishegyesi út. 15. Dr. Erdei László Mónus Illés u. 14. 16. Dr. Bencsik József Kandia u. 4b. 17. Dr. Csák Judit Vöröshadsereg u. 43. 18. Dr. Szahmáry Ferenc Baross u. 20. 19. Dr. Dvorszki Lajos Baranyi u. 24. 20. Dr. Nagy Albert Pacsirta u. 9. 21. Dr. Radó Pál Szabadság u. 29. 22. Dr. Tékés László Temető u. Fertőtlenítő int. 23. Dr. Seri István Áll. Tüdőgyógyint. Hungári u. 22. 24. Dr. Árvai Lászlóné Böszörményi u. 103. MNDSz. 25. Dr. Ródi György Simonffy u. 2a. Országos Társadalombiztosító Intézet, MÁV Betegségi Biztosító Intézet, Posta Betegségi Biztosító Intézet.

— **Egyévi börtönre ítélte a debreceni törvényszék** Rózsa Ernő bűnözőt, aki a közelmultban szállást kért és szállásadóját meglöpte.

— **Minden héten** lehetőleg szerdáiig vásárolj meg toto szelvényt.

— **A fogházban beszélte meg** Tóth Zsigmond egyik rabtársával, hogy kiszabadulás után Nádudvar határában egy karamból állatokat lopnak el. Kiszabadulása után Tóth becsapta társát, nem azzal, hanem Kapusi Zsigmond rovtöltőt hajdúböszörményi lakossal együtt követte el éjél a börtönt, három üszőt vittek el, amíg a juhász aludt. Lopás közben, mivel az egyik hároméves üsző viszszaesett, Tóth megverte társát, mire az újra ellopta az üszőt. Az állatokat Nyíregyházán értékesítették. Pár hét múlva Hajdúszoboszlón elfogták a tolvajokat. A bíróság egy-egyévi börtönre ítélte őket.

— **A MEMOSZ modern sporttelepet** épít a Nagyerdőn. Az építőipari dolgozók a Nagyerdőn, a Köztetető felé vivő sugárúttól jobbra elterülő régi katonai lőtér helyén pompás, modern sporttelepet építenek. A sporttelepen 30 méter hosszú csővezeték szerkezetű öltöző épül és labdarugó, kézilabda- és atlétikai pálya áll majd rendelkezésre az építőipari dolgozók közül kikerülő sportolóknek.

— **Egy délelőtti két ízben állott a bíróság előtt.** Tóth Zsigmond hajdúböszörményi lakos. Lopás miatt egy évi börtönt kapott. Erre a napra volt kitűzve egy másik bűnéje is, lopott holmikat vitt meg, bár tudta, hogy azok bűnös úton kerültek az eladóhoz. Orgazdaság miatt nyolchónapi börtönt kapott. Még több ügye van a bíróság előtt, a végén üsz. büntetést szab ki a bíróság.

— **Esti orgonazene** lesz vasárnap este fél nyolc órakor a Nagyerdőn. Közreműködnek: dr. Zsádon Béla (cselló) és Zsádon Antal (orgona).

— **Dekorációs verseny a városházán.** A Magyar Dolgozók Pártja dekorációs verseny hirdette a városházán, a hivatali helyiségek felújítására. A városházi dolgozók nagy igyekezetel dekorálják hivatali helyiségeiket, egyre jobb kép, jelmondat és ötletes, színes dekorációs anyag borítja a falakat. A dekorációs verseny döntője szombaton lesz, akkor értékelik ki a dekorációs versenybizottság, melyik hivatali és melyik szoba van a legszebben és politikailag leghevesebben dekorálva.

— **Monoszlópai úti földhírlés szövetség** ezúton értesíti tagjait, hogy a jövő gazdasági évre október 1-től november 5-ig bezárólag a befizetések megkezdődnek mindenki fizesse be prcellája után járó összeget, mert, aki a fenti határidőig nem fizet, lemondott-nak tekintendő és parcelláját az új jelentkezőknek osztjuk ki. Egyben felhívják figyelmét azon parcellatulajdonosoknak, kik közveszéles kucát ástak, október 31-ig azt temessék be ellenkező esetben a hatóságot keressük meg. A befizetés a nap minden szakában. Balázs pénztára. Puzdra u. 11.

— **Tipsószelvény** 1950. szeptember 26-27-ig. Hétfő: almaleves, tejfelen, rizses hús. Kedd: burgonya leves, vadasmárha sült gombócossal. Szerda: Hústevés tésztaival, paradicsomleves, burgonya főthússal. Csütörtök: debreceni rikott, káposzta, l. alma. Péntek: kalarabé leves, mákos metélő. Szombat zöld bableves, borjúsült burgonyával, cékliával, sült tészta. — Vasárnap: magu leves, paprikás hús metélő tésztaival.

— **A debreceni munkásbíróság** most tárgyalja Vécsei József nádudvari cséplőgéptulajdonos közel-látási bűnügyét. Vécsei cséplőgépet nem megfelelő módon hozatta rendbe, ennek következtében cséplés közben több ízben elromlott a gép és akadályozta a folyamatos cséplést. Azonkívül a gépe vezetőségére nem hozzáértő fiatal embert alkalmazott. A munkásbíróság Vécseit a bizonyítási eljárás lefolytatása után háromhavi fogházra, 1000 forint pénzbírtalpra ítélte, cséplőgépet elkobozta. Az ítélet jogerős.

— **Egyévi börtönre ítélte a debreceni törvényszék** Rózsa Ernő bűnözőt, aki a közelmultban szállást kért és szállásadóját meglöpte.

— **Minden héten** lehetőleg szerdáiig vásárolj meg toto szelvényt.

— **A fogházban beszélte meg** Tóth Zsigmond egyik rabtársával, hogy kiszabadulás után Nádudvar határában egy karamból állatokat lopnak el. Kiszabadulása után Tóth becsapta társát, nem azzal, hanem Kapusi Zsigmond rovtöltőt hajdúböszörményi lakossal együtt követte el éjél a börtönt, három üszőt vittek el, amíg a juhász aludt. Lopás közben, mivel az egyik hároméves üsző viszszaesett, Tóth megverte társát, mire az újra ellopta az üszőt. Az állatokat Nyíregyházán értékesítették. Pár hét múlva Hajdúszoboszlón elfogták a tolvajokat. A bíróság egy-egyévi börtönre ítélte őket.

— **MEGHÍVÓKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérház.**

— **Vidám színház a Leipziger-cukorgyárban.** Színházaink kisebb-nagyobb színészcsoportjai sűrűn keresik fel ezekben a napokban a fővárosi üzemek dolgozóit, akik előtt színvonalas műsorokkal adnak izeltől az új színházi idény darabjaiból. Tegnap a vidám színház együttese látogatta meg a Leipziger-cukorgyár munkásait. Az üzem dolgozói a kultúrteremben gyűltek össze. Szilágyi Bea bevezetőjében a színházi bérlet jelentőségét hangsúlyozta, majd az együttes, Szemeré Vera, Hlatky László, Pongrácz Imre, Sándor Anna mulatságos műsort mutattak be. Közben felhasználva a szünetet, a színművek kiosztották a gyár dolgozóit között a bérletblankettákat. — A munkások érdeklődve, kíváncsian olvasták az íveket, számtalan kérdést tettek fel a színműveknek és a szakszervezet kiküldöttjének. Sok bérlet lesz ebből, akárki meglátja! Az utóbbi napokban egyébként ismét emelkedett a bérletek száma, a dolgozók érdeklődése az új színházi bérletek iránt egyre fokozódik.

— **9 találatos toto szelvényeidet** ne dobd el, mert összegyűjtve azok, vizsgaszíjban részeshívhatsz.

— **Fagyajev levele a debreceni pedagógusokhoz.** A nyár folyamán Egerben megtartott orosznyelvű továbbképző tanfolyamon a debreceni pedagógusok egy csoportja Fagyajevről nevezte el tanulóköreit. Erről levélben értesítették Fagyajevet, a nagy szovjet író. Az író most levélben megköszönte a figyelmet s felkeltette levelében az orosz klasszikus művek iránti érdeklődést. Ezek a művek a világ-irodalom legjobbjai közé tartoznak. Annak ellenére, hogy leplező nélkül ábrázolja az élet sokszor kegyetlen valóságát, mégsem pesszimisták. A modern szovjet regények a nagy klasszikusok nyomdokain haladnak, magukévá teszik azok legjobb vonásait. Hatalmas előnyük van a hanyatló nyugat-európai és amerikai burzsoá irodalommal szemben, mely elszakadt klasszikus ősei örökségétől és az erkölcsatlenség mocsarába süllyedt — írta Fagyajev.

Számonkérjük a történelmet.

AZ UTOLSÓ SZÁZ ESZTENDŐ ESEMÉNYEI A „DEBRECEN” KILENCHETES KERESZTREJTVENYVERSENYEN

ELSŐ DIJ: KERÉKPÁR

Példátlannul érdekes rejtvenypályázatot indít a „Debrecen” október 9-i számában. A verseny rejtvenyei KILENC egymástól-napi vasárnap jelennek meg. Minden rejtveny hosszú sorában EGY-EGY KÉRDÉST REJTÜNK EL, amely mindig az elmúlt száz esztendő valamely jelentős, kimagasló eseményére vonatkozik. A helyes megfejtésül a kérdésre adandó választ: tehát az EVSZÁMOT jegyezzük fel. Például: „Mikor kezdődött a magyar szabadságharc?” — ha történelmesen ez a kérdés szerepelne a rejtveny hosszú sorában, akkor az „1848” számot jegyezzük fel.

Kilenc héten át kilenc kérdés szerepel, tehát kilenc évszámot kell feljegyeznünk. A verseny utolsó rejtvenyének megjelenése után (december 4.) A VÁLASZT ADOTT KILENC EVSZÁMOT ÖSSZEADJUK, s az összeadás végösszegét írjuk be az ugyanakkor megjelenő megfejtési szelvénybe. Persze mellékelni kell a versenyrejtvenyek megjelenésével egyidejűleg mindig a 2. OLDALON KÖZÖLT SZÁMOZOTT PÁLYAZATI SZELVENYEKET is. A pályázaton tehát végül is az vesz részt, aki a december 4-ét követő héten borítékban beküldi az 1-8 számú „REJTVENYPÁLYAZATI SZELVENY”-t és a 9. számmal ellátott s a megfejtést jelző számmal, valamint névvel és pontos címmel olvashatóan kitöltött „Megfejtési szelvényt”.

A pályázat beküldésének módjaitra annakidején még újra visszatérünk, itt csak annyit jegyezzük meg, hogy külön-külön hetenként ne küldjünk be megfejtést, hanem csakis a 9 szelvényt egyszerre, december 4-e után.

A „Debrecen” pártatlan bőkezűséggel siet olvasói szorgalmának megjutalmazására.

A PÁLYAZAT NYEREMÉNYEI:

1. Kerékpár,	10. Díszlámpa,
2. Gramofon,	11. Villanyfűző,
3. Herendi étkészlet,	12.—15. Teáskészlet,
4.—9. Fényképezőgép,	16.—20. Könyv.

Rejtvenyversenyünkön bárki résztvehet, aki a szükséges szelvényeket a lappal együtt megvásárolja.

Előre tehát a nemes versengrére! Készüljünk az október 9-i startra! A történelm számunkra következnek!

Minden olvasónknak már jóelőre kilendő szórakozást és sok-sok szerencsét kívánunk!

Végh Márta és Molnár János jegyzetek.

Maglary Zoltán (Kaba), Kiss Rózsika (Debrecen) október 1-én 12 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

Berekmény Mária okl. tanítónő Budapest, dr. Szabados Mihály okl. közgazdász Debrecen jegyzetek.

Tasko Haba, albán főmivitelügyi miniszter vezetésével 38 tagú albán parasztküldöttség érkezett Moszkvába, hogy tanulmányozza a szovjet mezőgazdaság életét.

Daly Worker közli, hogy Skóciában már 19 bányára terjedt ki a sztrájk.

A női kézilabda világbajnokságra megérkezett Budapestre a francia és osztrák kézilabdázó csapat.

Nagy tűz pusztított Hajdúdorogon. Környéki Miklós hajdúdorogi, Toborzó-utcai lakos Zajgató 28 szám alatti tanyája kigyulladt, leégett a tanya melléképületei. A tűz marataleka lett 4 mázsa árpa, 5 mázsa dohány, két mázsa napraforgó, törek, bab, elpusztult egy vetőgép is. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, a kár közel 20.000 forint.

MEMOSZ-ban, Kossuth u. 1. díjtáncatólyam kezdődik folyó hó 26-án 8 óráról. B. Máriási táncatóly.

Pk. 1488/1949. sz. Árverés. Elárvereznek Nagyléán 4980. Ft. becsértékű ingóságot u. m. kocsit, görét, fát, kerékpárt, mérleget, tengerit, sertéseket s.b. 1949. szeptember 27-én d. u. 1 és a Csáki tanyán ugyancsak nap d. u. 3 órakor. Király bírósági végre hajtó.

259 perc helyett 137. Versenyben áll a Ganz Vagon és a Győri Vagon hat legjobb esztergyója. Mint a győriek kihívása meghatározta, a verseny az új szovjet fémmunkálási mód, a gyorsított vágás alapján folyik. A hat esztergyós között jelenleg Kék Zoltán, a Győri Vagon munkása áll az élen kiemelkedő eredményekkel 530 méter per centként vágási sebességgel dolgozik. A régi módszerrel ezalatt 259 perc kellett egy autódöntőkerék elkészítéséhez, ma az új módszerrel — 137 perc. A győriek másik nagy büszkesége, Baranyai András élmunkás-esztergyója egy teljes órával hamarabb esztergyó meg egy vasúti kocsitűközt, mint a többiek. A két gyár versenyében mintha a győriek állnának jobban, hanem azért a hőherriákat nem féljük...

Csik VIII női szabóságát újból megkezdte.

Hirdetmény. Értesítem és nyomatékosan figyelmeztetem a város dolgozó parasztját hogy a kukorica szarát letörés után azonnal kötelesek levágni, azt kúpokba rakni s legkésőbb október hó 30-ig behordani és elraktározni. Október 31. után kint a határban kukoricaszár nem maradhat, a kinn talált kukoricaszár el lesz kobozva s a rendeltet be nem tartó gazdák ellen a kihágási eljárás azonnal folya matha lesz végre. Polgármester.

Olesó ösztánc, kéten egy jeggyel „Tip-Top-táncatóly”-ben (Margitban) hétkor.

Felhívás a Debreceni Városi Dalgylet összes tagjához! Felkértem a Debreceni Városi Dalgylet összes Tagjait, hogy vasárnap d. e. 11 órakor a Magyar Szovjet Társaság dísztermében Voroshadsereg útja 54. teljes számban jelenjenek meg. Dalgyletünket a Könyvterjesztő Anketon való szereplésre kérték fel. Elnökség.

Hirdetmény. Értesítem a város érdekelteit gazdaközönségét, hogy a földmivélségi miniszterium és a Tenyészallatforgalmi N.V. az Állami Gazdaságok részére szeptember hó 26-án délután 16 órakor a baromvásártéren tenyészjuhokat vásárol fel. Akiknek eladó tenyészjuhuk van a fent írt időben és helyre hajtsák fel. Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.

A kitöltött tolo szelvényedtet legkésőbb pénteken küldd el, hogy szombaton a lottóigazgatóság tolo osztályához beérkezzenek.

Ertesztjük áramforgazók közönségünket, hogy hálózatunkon eszközöndő javítások végett szeptember 25-én, vasárnap reggel 7 óráról 13 óráig az áramszolgáltatás a következő helyeken szünetelni fog: Simonyi-út eleje, Holló János-út, Bészörmeny-út vége, Libakert, Vénkert, Csige-keri, Ujkert, Sesakert, Andrásy-Poroszlaj, Komlóssy, Somogyi Bacsó-utakon és a Nyulasi rokkanttelepen.

Dolgozók Általános Iskolája nyílik október 1-én a Szent Anna-utca 26. sz. (Svetits) Leányiskolában. Teljesen díjmentes. Nők és férfiak 16-45 éves korig jelentkezhetnek egész nap.

A szabadságtelpei református egyházközönség vasárnap délután 4 órakor templomi ünnepélyt, 7 órakor pedig szeretetvendégséget rendez. A templomi ünnepély tehát nem 5 órakor lesz, amint a templomrend közölte, hanem 4 órakor.

Felhívjuk a D. Lokomotív sakkosztály versenyzőit, hogy az M. H. K. próbát mielőbb tegyék le. Vizsgálni lehet hétfőn és szerdán a D. Lokomotív-pályán. 28-án, szerdán délután 5 órakor a Máv műhely sakktermében szakosztálygyűlést tartanak. Tárgy: Nemzed. bajnoksággal kapcsolatos ügyek és a házi verseny kiürösítése. Megjelenés fegyelmi terhe mellett kötelező.

Hirdetmény. A Tenyészallatforgalmi NV f. hó 26-án délután 16 órakor a vásártéren az Állami Gazdaságok részére tenyészjuhokat vásárol. Mindzok, akiknek eladó tenyészjuhuk vannak, a jelzett időben és helyre azokat hajtsák fel. Gazdasági intéző.

Anyakönyvi hírek

Születések: Bodnár Imre Haláp 119 fü Imre, Virág Sándor körműve s. Joján, Pusztai Mihály MAV lékasos Basahalom u. 8. Mihály, Bikfalvi Ottó tiszv. Náp u. 11. Prigyes Bedő Mihály gyári m. Nyil u. 135. Katalin. Házasságok: Héthy Sándor tiszv. Telek u. 49. és Teoresek Katalin Doboz-bérház. Ag János npez Pallag 23. és Tóth Julianna Pallag 173. Tiszai Gyula adóügyi s. tiszv. Timar u. 33. és Sztrójak Mária Hajdúszovát, dr. Ludmanny. Konrad orvos, Cserepes u. 10. és Tornai Anna Garai u. 13. Kovács János kereskedő s. Szabadsgát-út 35. és Kardos Ilona Szóchenyi u. 39. Szepp József dohánykereskedő Pallag 123. és Szurumi Ilona Pallag 127. József Sándor Szepes 3. és Bráda Erzsébet Szepes 3. Dobai Béla vendéglős s. Rákóczi u. 11. és Tóth Margit Zúgó u. 4. Tar Lajos gumijavító m. Kazinczy u. 12. és Habzenda Ilona Bathyány u. 12. Angyal Sándor építész technikus Balaton u. 4. és Ménécs Ilona Gépez u. 23. Zeiros Béla műszaki tiszv. Szirma és Víz Kára Szepes u. 39. Madarasi Zoltán timar s. Görgey u. 1/d. és Horváth Mária Görgey u. 3. Vászrhelyi Ferenc gazdálkodo Gyepu. sor 41. és Nagy Anna Szotyori u. 14. Pálfi Sándor klinikai titizet Egyetem és Halász Eszter Egyetem, Balogh József MAV szettalos Kontsek u. 18/a. és Magyar Mária Munkás u. 25. Mézáros István géplakatos s. Nyugati u. 44. és Tolmácsy Sára Nyugati u. 44. Németh Imre cipész s. Buzá u. 3. és Detrik Julianna Buzá u. 3. Tarr lelván ny vasutas Kazinczy u. 12. és Tanka Róza Telek u. 71. Jóni István festékeskedő s. Gólya u. 6. és Kigyó Alton Simonffy u. 32. Nagy Péter gazdálkodo Veréb dűlő 23. és Szabó Erzsébet Veréb dűlő 53. Juhasz Imre kereskedő s. Páló u. 13. és Posta Erzsébet Géza u. 11. Huszti Sándor asztalos s. Csapó u. 31. és Kiss Irma Csapó u. 67. Réti Lajos MAV s. tiszv. Tutaj u. 10. és Soltész Mária Egyetkert u. 16. és Nagy Kálmán kovács m. Sámcson u. 24. és Pásztor Margit Kassa út s.

Hirdetmény. Értesítem és nyomatékosan figyelmeztetem a város dolgozó parasztját hogy a kukorica szarát letörés után azonnal kötelesek levágni, azt kúpokba rakni s legkésőbb október hó 30-ig behordani és elraktározni. Október 31. után kint a határban kukoricaszár nem maradhat, a kinn talált kukoricaszár el lesz kobozva s a rendeltet be nem tartó gazdák ellen a kihágási eljárás azonnal folya matha lesz végre. Polgármester.

Olesó ösztánc, kéten egy jeggyel „Tip-Top-táncatóly”-ben (Margitban) hétkor.

Felhívás a Debreceni Városi Dalgylet összes tagjához! Felkértem a Debreceni Városi Dalgylet összes Tagjait, hogy vasárnap d. e. 11 órakor a Magyar Szovjet Társaság dísztermében Voroshadsereg útja 54. teljes számban jelenjenek meg. Dalgyletünket a Könyvterjesztő Anketon való szereplésre kérték fel. Elnökség.

Hirdetmény. Értesítem a város érdekelteit gazdaközönségét, hogy a földmivélségi miniszterium és a Tenyészallatforgalmi N.V. az Állami Gazdaságok részére szeptember hó 26-án délután 16 órakor a baromvásártéren tenyészjuhokat vásárol fel. Akiknek eladó tenyészjuhuk van a fent írt időben és helyre hajtsák fel. Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.

A kitöltött tolo szelvényeddet legkésőbb pénteken küldd el, hogy szombaton a lottóigazgatóság tolo osztályához beérkezzenek.

A Marshall-terv gyümölcsei

A 22 tőkés ország pénzügyi sorozatos leértékelése most már az egész világ szemé előtt bizonyítást tesz arról, hogy a hírhedt Marshall-terv szétzilálta az országok belső és egymásközötti gazdasági kapcsolatait és katasztrófába vezette őket. Különösen megvilágosodik ez a tény ha összehasonlítjuk a Marshall-tervvel boldogított nyugateurópai tőkésországokat a Szovjetunió és a népi demokratikus országok szocialista gazdasági rendszerével.

Difteria oltások

Debrecen város területén diphteria I, II, és hímlő I, II. oltásokat és újraoltásokat 1949. szeptember 29-én, csütörtökön, 30-án, pénteken és október 1-én szombaton de. 10 óráról kezd, dődőleg du. 2 óráig bezárólag fogjuk teljesíteni. Totifalusi-ter 2. sz. ajatt levő szegénybetegek rendelkezésben. Mind azok, akik a tavaszi oltásról indokolta vagy indokolatlanul elmaradtak, természetük gyermekeiket védőoltásban részesítsék.

A tanyák részeken a pótlóoltásokat és diphteria III. újraoltásokat a következő napokon és időpontokban végzzük el:

Október 3. hétfő: Apafa 8 órakor, Beton-tanya 10 órakor, Dombostanya 12 órakor, Szikgyakor 2 órakor.

Okt. 4. kedd: Nagymacs 12 órakor, Kismacs 12 órakor, Hádgház-tanya 2 órakor.

Okt. 5. szerda: Diószegi-út 8 órakor, Bánk 10 órakor, Mészohagy 12 órakor, Hosszúpályi-út 2 órakor, Monostorpályi-út 4 órakor.

Okt. 6. csütörtök: Nagyhegyes 11 órakor, Hegyes 3 órakor.

Okt. 7. péntek: Haláp fel 9 órakor, Állóhegy 11 órakor, Pipó-hegy 1 órakor.

Okt. 8. szombat: Cucán 9 órakor, Etep II. iskola 11 órakor, Etep I. iskola 1 órakor.

Okt. 10. hétfő: Szeta fel 9 órakor, Lukaháza 11 órakor, Hármashegy 1 órakor.

Okt. 11. kedd: Szikgát 8 órakor, Szepes 2. (Szovjati-út) 10 órakor, Szepes 4. (Nyilas-tanya) 12 órakor, Szepes 3. (Polgári-tanya) 2 órakor.

Okt. 12. szerda: Ohattelékháza fel 9 órakor, Baisóhat 11 órakor, Halastó 1 órakor, Hortobágy 3 órakor.

Okt. 13. csütörtök: Perendülő 8 órakor, Kádár-dűlő 10 órakor, Vedres-dűlő 1 órakor.

Okt. 14. péntek: Nagysere 8 órakor, Fanesika 11 órakor, Letai-út iskola 13 órakor.

Okt. 15. szombat: Szepes 1. (Sárga-tanya) fel 9 órakor, Ebes 11 órakor, Kuppálhalm 2 órakor.

Okt. 8. hétfő: Kösülyszeg du. 1 órakor, Álomzug 4 órakor.

Oltásra kerülnek, akik pótlásra kötelezettek, ezenkívül diphteria III. oltást végzzük el az általános iskolák I. osztályába beiratkozott növendékek-nél.

A diphteria III. oltást az oltóorvos, sok úgy a belsősegen, mint külsősegen és tanyákön az iskolákban végzik el. Polgármester.

MEGKEZDŐTEK AZ 1949. EVI KEZILABDA VILÁGBAJNOKSÁG KÖZDELMEI

Szombaton délután az Előre sportterület pályáján ünnepélyes keretek között nyitották meg az idei női kézilabdabajnoksági versenyeket.

Az ünnepélyes felvonulás után Drahos Lajos, az országgyűlés elnöke üdvözölte a külföldi versenyzőket.

Megbízhatóság számunkra — mondotta —, hogy alig egy hónappal a főiskolai világbajnokság befejezése után ismét ilyen hatalmas sportesemény színhelye lehet a magyar főváros. Ezeken a találkozókon is igyekszünk a népek közötti baráti kapcsolatokat kimélyíteni, mert legfőbb célunk a béke megszilárdítása. Közönlmet tartozunk az MDP-nek és nagy vezérünknek, Rákosi Mátyásnak, hogy minden támogatást megadott a világbajnokság sikeres megrendezéséhez.

Ezután került sor Magyarország és Ausztria női válogatott csapatainak találkozására. A magyar csapat 7:2 (2:1) arányban győzött.

A Magyarország—Ausztria közötti férfi válogatott mérkőzést szintén a magyar csapat nyerte 11:6 (5:1) arányban.

Csehszlovákia női csapata 4:2 (4:1) arányban győzte le a francia női csapatot. (MTI)

Sport

Ma délben 1 órakor közöljük a MATEOSZ mérkőzés eredményét

A mérkőzés leírását szerkesztőségünk előt, már délben olvashatják a szurkolók

Ma délelőtti fél 11 órakor Budapestén a Sport-utcai pályán játszák le a MATEOSZ—D. Lokomotív NB I-es mérkőzést. Ismeretes hogy a debreceni csapat szerdán súlyos 7:0-ás vereséget szenvedett a Vasastól, míg ezzel ellentétben a MATEOSZ az elmúlt vasárnapi fordulóban az Előre ellen jó játékkal 6:0-ra győzött. Ha ezt vennék alapul, akkor azt kellene jósolnunk, hogy a mai mérkőzés győztese csakis a MATEOSZ lehet.

Figyelembevéve azonban azt, hogy a MATEOSZ játékosok bizonyára ebből szakodtan mennek a pályára a tekintet ve azt, hogy a D. Lokomotívban több a játékos, akik a tavaszi oltásról indokolta vagy indokolatlanul elmaradtak, természetük gyermekeiket védőoltásban részesítsék.

A tanyák részeken a pótlóoltásokat és diphteria III. újraoltásokat a következő napokon és időpontokban végzzük el:

Október 3. hétfő: Apafa 8 órakor, Beton-tanya 10 órakor, Dombostanya 12 órakor, Szikgyakor 2 órakor.

Okt. 4. kedd: Nagymacs 12 órakor, Kismacs 12 órakor, Hádgház-tanya 2 órakor.

Okt. 5. szerda: Diószegi-út 8 órakor, Bánk 10 órakor, Mészohagy 12 órakor, Hosszúpályi-út 2 órakor, Monostorpályi-út 4 órakor.

Okt. 6. csütörtök: Nagyhegyes 11 órakor, Hegyes 3 órakor.

Okt. 7. péntek: Haláp fel 9 órakor, Állóhegy 11 órakor, Pipó-hegy 1 órakor.

Okt. 8. szombat: Cucán 9 órakor, Etep II. iskola 11 órakor, Etep I. iskola 1 órakor.

Okt. 10. hétfő: Szeta fel 9 órakor, Lukaháza 11 órakor, Hármashegy 1 órakor.

Okt. 11. kedd: Szikgát 8 órakor, Szepes 2. (Szovjati-út) 10 órakor, Szepes 4. (Nyilas-tanya) 12 órakor, Szepes 3. (Polgári-tanya) 2 órakor.

Okt. 12. szerda: Ohattelékháza fel 9 órakor, Baisóhat 11 órakor, Halastó 1 órakor, Hortobágy 3 órakor.

Okt. 13. csütörtök: Perendülő 8 órakor, Kádár-dűlő 10 órakor, Vedres-dűlő 1 órakor.

Okt. 14. péntek: Nagysere 8 órakor, Fanesika 11 órakor, Letai-út iskola 13 órakor.

Okt. 15. szombat: Szepes 1. (Sárga-tanya) fel 9 órakor, Ebes 11 órakor, Kuppálhalm 2 órakor.

Okt. 8. hétfő: Kösülyszeg du. 1 órakor, Álomzug 4 órakor.

Oltásra kerülnek, akik pótlásra kötelezettek, ezenkívül diphteria III. oltást végzzük el az általános iskolák I. osztályába beiratkozott növendékek-nél.

A diphteria III. oltást az oltóorvos, sok úgy a belsősegen, mint külsősegen és tanyákön az iskolákban végzik el. Polgármester.

Megbízhatóság számunkra — mondotta —, hogy alig egy hónappal a főiskolai világbajnokság befejezése után ismét ilyen hatalmas sportesemény színhelye lehet a magyar főváros. Ezeken a találkozókon is igyekszünk a népek közötti baráti kapcsolatokat kimélyíteni, mert legfőbb célunk a béke megszilárdítása. Közönlmet tartozunk az MDP-nek és nagy vezérünknek, Rákosi Mátyásnak, hogy minden támogatást megadott a világbajnokság sikeres megrendezéséhez.

Ezután került sor Magyarország és Ausztria női válogatott csapatainak találkozására. A magyar csapat 7:2 (2:1) arányban győzött.

A Magyarország—Ausztria közötti férfi válogatott mérkőzést szintén a magyar csapat nyerte 11:6 (5:1) arányban.

Csehszlovákia női csapata 4:2 (4:1) arányban győzte le a francia női csapatot. (MTI)

A mérkőzés leírását szerkesztőségünk előt, már délben olvashatják a szurkolók

Ma délelőtti fél 11 órakor Budapestén a Sport-utcai pályán játszák le a MATEOSZ—D. Lokomotív NB I-es mérkőzést. Ismeretes hogy a debreceni csapat szerdán súlyos 7:0-ás vereséget szenvedett a Vasastól, míg ezzel ellentétben a MATEOSZ az elmúlt vasárnapi fordulóban az Előre ellen jó játékkal 6:0-ra győzött. Ha ezt vennék alapul, akkor azt kellene jósolnunk, hogy a mai mérkőzés győztese csakis a MATEOSZ lehet.

Figyelembevéve azonban azt, hogy a MATEOSZ játékosok bizonyára ebből szakodtan mennek a pályára a tekintet ve azt, hogy a D. Lokomotívban több a játékos, akik a tavaszi oltásról indokolta vagy indokolatlanul elmaradtak, természetük gyermekeiket védőoltásban részesítsék.

A tanyák részeken a pótlóoltásokat és diphteria III. újraoltásokat a következő napokon és időpontokban végzzük el:

Október 3. hétfő: Apafa 8 órakor, Beton-tanya 10 órakor, Dombostanya 12 órakor, Szikgyakor 2 órakor.

Okt. 4. kedd: Nagymacs 12 órakor, Kismacs 12 órakor, Hádgház-tanya 2 órakor.

Okt. 5. szerda: Diószegi-út 8 órakor, Bánk 10 órakor, Mészohagy 12 órakor, Hosszúpályi-út 2 órakor, Monostorpályi-út 4 órakor.

Okt. 6. csütörtök: Nagyhegyes 11 órakor, Hegyes 3 órakor.

Okt. 7. péntek: Haláp fel 9 órakor, Állóhegy 11 órakor, Pipó-hegy 1 órakor.

A mérkőzés leírását szerkesztőségünk előt, már délben olvashatják a szurkolók

Ma délelőtti fél 11 órakor Budapestén a Sport-utcai pályán játszák le a MATEOSZ—D. Lokomotív NB I-es mérkőzést. Ismeretes hogy a debreceni csapat szerdán súlyos 7:0-ás vereséget szenvedett a Vasastól, míg ezzel ellentétben a MATEOSZ az elmúlt vasárnapi fordulóban az Előre ellen jó játékkal 6:0-ra győzött. Ha ezt vennék alapul, akkor azt kellene jósolnunk, hogy a mai mérkőzés győztese csakis a MATEOSZ lehet.

Figyelembevéve azonban azt, hogy a MATEOSZ játékosok bizonyára ebből szakodtan mennek a pályára a tekintet ve azt, hogy a D. Lokomotívban több a játékos, akik a tavaszi oltásról indokolta vagy indokolatlanul elmaradtak, természetük gyermekeiket védőoltásban részesítsék.

A tanyák részeken a pótlóoltásokat és diphteria III. újraoltásokat a következő napokon és időpontokban végzzük el:

Október 3. hétfő: Apafa 8 órakor, Beton-tanya 10 órakor, Dombostanya 12 órakor, Szikgyakor 2 órakor.

Okt. 4. kedd: Nagymacs 12 órakor, Kismacs 12 órakor, Hádgház-tanya 2 órakor.

Okt. 5. szerda: Diószegi-út 8 órakor, Bánk 10 órakor, Mészohagy 12 órakor, Hosszúpályi-út 2 órakor, Monostorpályi-út 4 órakor.

Okt. 6. csütörtök: Nagyhegyes 11 órakor, Hegyes 3 órakor.

Okt. 7. péntek: Haláp fel 9 órakor, Állóhegy 11 órakor, Pipó-hegy 1 órakor.

Okt. 8. szombat: Cucán 9 órakor, Etep II. iskola 11 órakor, Etep I. iskola 1 órakor.

Okt. 10. hétfő: Szeta fel 9 órakor, Lukaháza 11 órakor, Hármashegy 1 órakor.

Okt. 11. kedd: Szikgát 8 órakor, Szepes 2. (Szovjati-út) 10 órakor, Szepes 4. (Nyilas-tanya) 12 órakor, Szepes 3. (Polgári-tanya) 2 órakor.

Okt. 12. szerda: Ohattelékháza fel 9 órakor, Baisóhat 11 órakor, Halastó 1 órakor, Hortobágy 3 órakor.

Okt. 13. csütörtök: Perendülő 8 órakor, Kádár-dűlő 10 órakor, Vedres-dűlő 1 órakor.

Okt. 14. péntek: Nagysere 8 órakor, Fanesika 11 órakor, Letai-út iskola 13 órakor.

Okt. 15. szombat: Szepes 1. (Sárga-tanya) fel 9 órakor, Ebes 11 órakor, Kuppálhalm 2 órakor.

Okt. 8. hétfő: Kösülyszeg du. 1 órakor, Álomzug 4 órakor.

Oltásra kerülnek, akik pótlásra kötelezettek, ezenkívül diphteria III. oltást végzzük el az általános iskolák I. osztályába beiratkozott növendékek-nél.

A diphteria III. oltást az oltóorvos, sok úgy a belsősegen, mint külsősegen és tanyákön az iskolákban végzik el. Polgármester.

Megbízhatóság számunkra — mondotta —, hogy alig egy hónappal a főiskolai világbajnokság befejezése után ismét ilyen hatalmas sportesemény színhelye lehet a magyar főváros. Ezeken a találkozókon is igyekszünk a népek közötti baráti kapcsolatokat kimélyíteni, mert legfőbb célunk a béke megszilárdítása. Közönlmet tartozunk az MDP-nek és nagy vezérünknek, Rákosi Mátyásnak, hogy minden támogatást megadott a világbajnokság sikeres megrendezéséhez.

Ezután került sor Magyarország és Ausztria női válogatott csapatainak találkozására. A magyar csapat 7:2 (2:1) arányban győzött.

A Magyarország—Ausztria közötti férfi válogatott mérkőzést szintén a magyar csapat nyerte 11:6 (5:1) arányban.

Csehszlovákia női csapata 4:2 (4:1) arányban győzte le a francia női csapatot. (MTI)

A mérkőzés leírását szerkesztőségünk előt, már délben olvashatják a szurkolók

Ma délelőtti fél 11 órakor Budapestén a Sport-utcai pályán játszák le a MATEOSZ—D. Lokomotív NB I-es mérkőzést. Ismeretes hogy a debreceni csapat szerdán súlyos 7:0-ás vereséget szenvedett a Vasastól, míg ezzel ellentétben a MATEOSZ az elmúlt vasárnapi fordulóban az Előre ellen jó játékkal 6:0-ra győzött. Ha ezt vennék alapul, akkor azt kellene jósolnunk, hogy a mai mérkőzés győztese csakis a MATEOSZ lehet.

Figyelembevéve azonban azt, hogy a MATEOSZ játékosok bizonyára ebből szakodtan mennek a pályára a tekintet ve azt, hogy a D. Lokomotívban több a játékos, akik a tavaszi oltásról indokolta vagy indokolatlanul elmaradtak, természetük gyermekeiket védőoltásban részesítsék.

A tanyák részeken a pótlóoltásokat és diphteria III. újraoltásokat a következő napokon és időpontokban végzzük el:

Október 3. hétfő: Apafa 8 órakor, Beton-tanya 10 órakor, Dombostanya 12 órakor, Szikgyakor 2 órakor.

Okt. 4. kedd: Nagymacs 12 órakor, Kismacs 12 órakor, Hádgház-tanya 2 órakor.

Okt. 5. szerda: Diószegi-út 8 órakor, Bánk 10 órakor, Mészohagy 12 órakor, Hosszúpályi-út 2 órakor, Monostorpályi-út 4 órakor.

Okt. 6. csütörtök: Nagyhegyes 11 órakor, Hegyes 3 órakor.

Okt. 7. péntek: Haláp fel 9 órakor, Állóhegy 11 órakor, Pipó-hegy 1 órakor.

Okt. 8. szombat: Cucán 9 órakor, Etep II. iskola 11 órakor, Etep I. iskola 1 órakor.

Okt. 10. hétfő: Szeta fel 9 órakor, Lukaháza 11 órakor, Hármashegy 1 órakor.

Lelkes játékok várunk ma a DSZMTE-től

A legkiemelkedőbb labdarugó eredményt a nagyerdői stadionban rendezték ma délután a DSZMTE együttese s Havtani VSE csapata ellen játszák bajnoki mérkőzést.

A

Mérföldkő a vasárnapi
Közlekedés mérföldkőire

Keményi képzés bajnokaság: Sport-
nyilvános udvarán: de. 9: Bútorgyár-
MÉMOSZ női v: Szentpéteri (Wranyi,
Huszár), 9.55: PVSE 1—PVSE II,
Wranyi (Huszár, Kádár), 10.20: Kon-
társaság NY—Eőre v: Kálás (Huszár,
Kádár), 11.40: Kézgyár—MNDSE
Mátrai (Kálás, Huszár), 12.15: Eőre
II—Lokomotív v: Kádár s (Huszár,
Kádár)

Keményi nagypályabajnokság. Pá-
dány—MÉMOSZ I. oszt. v: Balogh F.
VAOSZ—Béti I. oszt. női DTE pálya
12 órakor v: Szolnoki (Szabó S., Szil-
vágyi J.) Eőre II—Fasok I. oszt. női
Béte pálya 17.30 órakor (Ká-
sás, Szabados)

NB II-es mérkőzések: D. Lokomotív
—Bogyoró D. Lokomotív pálya de. 11
órakor v: Bpesti játékvetelő (Wranyi
Győz, D. Eőre—OGMSE női) Eőre
pálya 13.30 órakor v: Bácskai (Ta-
kacs Imre, Kálás Ferenc), D. Eőre—
Káspert (Lelei), Eőre pálya 14.30 ora-
kor v: Bácskai (Szolnoki, Szabados)

A debreceni vasárnapi lejátszandó
labdarúgó mérkőzések időpontja: —
Borsosújvári—HÉVÉI 10 órakor, B. E. o.
—Nyírádszegi 10 órakor, Borsosújvári, B. E. o.
—Hajdúszoboszló 3 óra Pozsonyi
u. Ványgyári—Egyetem 10 óra DTE
pálya, Baranytertelek—NY—Hajdú-
szoboszló 3 óra dohánnyári pálya,
MÁSAVLET—Lokomotív III. 4 óra
Reputer, DÉFOSZ—Egyek 10 óra
Jelenyői út, KAOSZ—Nagykerék 11
óra dohánnyári pálya, Lendület II—
Eőre III 10 óra dohánnyári pálya
MÉMOSZ—DSZMTE II 3 óra DTE pa-
lya, Lendület II—Bájláros II. 10 óra
dohánnyári pálya, Postás II—PVSE
II. 3 óra Lokomotív pálya, MAV Por-
gató—Béti II óra Szoboszló út,
10 óra Borsosújvári—HÉVÉSI

Labdarúgó vasárnap és intézők figye-
lem: A JF felhívja az ötéves egyet-
lenek intézőit, amennyiben 27-én, ked-
den 12 óráig nem jelentik be az októ-
ber 28-ai mérkőzés helyét és idejét a
JF-ben úgy a mérkőzést játékvetelő
nem ad módjában küldeni

A Labdarúgó JT figyelmezteti a
september 25-én működő ötéves játé-
kvetelőket, hogy alos a pálya az ösi
idényben még nem volt hitelesítve, az
előzetes előtti hitelesítés és a 20 fős
bírói elnöki díjat nyugtázza vegyék le.
Ugyanígy az MLSZ rendeleté-
re tekintettel a pályák mentőszolgálatát
visszaják meg az ötéves bírókat
bírók, Elnökség.

A röplabda szövetség alakuló köz-
gyűlése vasárnap délután 9 órakor
székel a Sportklub helyiségében. A
szövetség alakuló kongresszusán
minden taglábtagot és támogatót
szívesen látunk jelenleg meg.

**NEONCSOVES VILÁGÍTÁST
KAP A VIGSZINHAZ MOZI**

Népről napra egyre szebben bonta-
kozik ki az újjászülő Vigszínház ke-
p. Tíznap érkeztek meg nagy teher-
terekkel a most új kényelmes szék-
melyek használták az Apollo né-
színház székéhez de annál meg ke-
nyelmesebbek Budapestről jött a
MOKEP vezetőség, akik megkér-
tették a renoválási munkákat és el-
ismerésüket fejezték ki Csomor Tamás
nak a szépen haladó munkáért. A
moziban különben az előadások is vado
ható nevelítést káp és az Arany
Bika sárkán piros és lila neoncsóvák-
ból készült reklámot állítottak fel.

MOZI

APOLLO
Ma 11, du. 3, 6, 7, 9
Hétfőn: 5, 7, 9 órakor!
Maxim Gorkij regényének
filmváltozata

„Artomonov család”

VIGSZINHAZ
Általános renoválási mun-
kálatok miatt pár napig
zavart!

METEOR
Ma utoljára
2, 4, 6, 8 órakor!
Farkasvér
Hétfőn: 4, 6, 8 órakor!
Harc a sinekért
Izgalmas francia film!

**HOVA SZERZŐDTEK
A VOLT DEBRECENI
SZÍNHÁZ ?**
A „Színház és Mozi” legújabb szá-
ma az összes vidéki színházról
tagjainak névsorát Ezek között szá-
mos ismert Debrecenben szereplő szí-
nész nevet találjuk, így a Horváth
Ferenc igazgató vezetés alatt működő
bányászati tagjai között: Bakos
Gyula, Dák Sándor, György Árpád,
Havasi Ágnes, Hosszú Sándor,
Tomás Berni, Vízvári Ötörk,
Szendrői Ferenc miskolci társulatát;
Cziller Ilus Kertész Sándor sármányi
Körmös Csaba István győri társulatát;
Körmös Ferenc, Solti Bertalan, Márki
Csaba szolnoki társulatát; Daniss
György Madarász László Mihályi
Vilósi, Oláh György, Takács Margit,
Szendrői József pécsi társulatát; Sz
Arany Károly, Csengeri Aladár, Szabo

Szabó, Toményi Szabó László, Págo-
nyai János Miklós Klára, Matrai, Ma-
ria Kórmos Lajos, Károlyi Líván,
Papp István és Fesztöröly Katalin,
Benkó Miklós szegedi társulatát;
Kollár Livia, Komjádi Erősi, Mogy-
Lucy, Patur Lika, Radnóthy János,
Süli Mányi, Lendvai Ferenc.

ÜZEMI FILMHIRADÓ:

Tiszta dolgozó, intézmények, to-
mogszervezetek tagjai, iskolák csoporto-
san a következő most futó filmeket
látogathatják:

APOLLOBAN
Artomonov család. — Sept. 27-ig.
Egy nagy gyáros kápi harcok, a
bűnös élete.

METEORBAN
Sept. 25-ig Jack London örökéte-
regénye szovjet filmen: A farkasver.
Hogyan válik a vérengző leányvá-
dú bűnösé az emberiség bánatódó
következtében

SZABADSÁGHAROS HIREK

A Magyar szabadságharos Szövet-
ség ma, vasárnap du. felet 3 órakor
nagygyűlést tart az Arany Bika nagy-
teremben. Minden bűtöré és bajtár-
s megnevezését elvárjuk.

Hétfőn este 6 órakor a rádió szak-
osztály részére gyűlést tartunk min-
den rádió bájára, te osztályo pon-
tosan jelenjen meg

MNDSE HIREK

Felkérjük az R. G. J. szíjait, hogy ma
du. 4 órakor a központban egyenruha-
ban, karcsalattal jelenjenek meg.

A heten a hónapok elmaradnak a
mai nagygyűlés miatt. Az elmarad-
táknak az asszonytársak figyelmé-
re tudatjuk, hogy a nagygyűlésre csoporto-
san részvétel vonulástól a Bika-
A Szendrői Júlia csoport rendki-
vül taggyűlést tart, szórán. Minden
tag pontosan jelenjen meg.

Az ügyvezető asszonytársak 3-ora a
központban pontosan jelenjenek meg.

MSZT HIREK

Olvasóterem egész nap nyitva
Könyvtárunk kedden délután 2 óra-
ra, szombaton 6-7-ig nyitva. Könyv-
központunk újjászülő.

Hétfőn délután 7 órakor iróda mi-
szakosztályi ülést tartunk.

Minden pénteken este fél 8 órakor
rehabilitációs órákat tartunk. Bele-
pótlásos.

KIOSZ HIREK

A vasárnap délutánra, az Arany
Bikában hirdett iparosnaggyűlés
technikai okok miatt elmarad. KIOSZ
vezetőség.

Hétfőn 6 órakor az előadások, szak-
munkák nagygyűlést tartunk.
Ma délután 6 óra kezdetű tánc-
ca, egybe kötött műsoros este tar-
tottunk a KIOSZ székházban. Mindent
szívesen látunk.

Felhívjuk az iparosnaggyűlést,
hogy az új orvos kartellok meg-
kezdésére a KIOSZ székházban 30. tu-
sán, a másikat, amik elvitték hoz-
zájuk a KIOSZ székházba.

Műsorvezetői szakszolgálat Hétfőn 8 óra-
kor ülést tart. Egyszerűségi kárto-
kók kiosztása egyben.

Cépesek figyelmé! Hétfőn 8-10-ig
pótlásos a KIOSZ-ban.

A társulatunka és Hadházi úti fén-
nyező munkáit, juttatott tulajdonok
ma 9 órakor a KIOSZ székházban ün-
napi megbeszélésen jelenjenek meg.
Gizmédia szakosztályi labdarúgó
hétfőn 3 órakor a DTE pályán jelen-
jen meg a húsozok elleni bajnoki
mérkőzésre.

KIOSZ HIREK

Felkérjük az előadókterek szak-
osztályának tagjait, hogy 25-én, va-
sárnap du. 10 órakor a KIOSZ ka-
teremben tartandó szakosztályi ülé-
sre feltétlenül es teljes számban jelen-
niük szükségesnek.

Tagjaink csoportosan 1.50 forint-
os helyreállítás mellett nézhetik meg az
Apollo mozgóban hétfőn du. 7 órakor az
„Artomonov család” című filmet. Je-
lentkezés hétfőn délig a KIOSZ hiva-
tásában dohánnyáriúok Oláh Lajos
kartársánál.

MNDSE Hámán Kató csoportja ma
du. 4 órakor a KIOSZ díszteremben
gyűlést tart. Az Arany Bikában
tartandó nagygyűlésre vonulnak. Meg-
jelentés kötelező. Jelenléti ívet ellenőrz-
niük.

A kereskedelmi Dolgozók Dalkör-
nek tagjai felkérjük, hogy ma du.
2 órakor valamennyien pontosan jelen-
jenek meg a Nyomatódó u. 9. sz. alatt,
mert Hajdúszoboszlóra az addig-
egyetlen történetik.

HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)

HATVANAS megismerő nyugdí-
jas tisztviselő egyetemes
levegő levelet kerem
„Jóak” címűben” jelgéré
1-612

MINDEGY. Hétfőn a szo-
kott vonatai várak o-
kol úrgé. 1-608

MEGISMERKEDNÉK jó
megjelenésű leányul 17-
22-ig. Lehetőleg lényképes
választ nyelvet a megadott
címe visszaküldök. Háza-
sag lehetséges. „Szorakozó-
partner” jelgére. 1-570

ONALLO 50 éves jómegjele-
deu iparos mester háza-
ságot eljából megismerkedés
függelven biztos megíthető
novel iparos jelgére

JÓMEGJELENÉSÜ intelli-
gens ferfit szorakozópar-
tnernek keresek „43-ig” jel-
gére. 1-699

KOMOLY nő ismerkedni
kerem, aki utóéletében
járta, levelet a kiadóba
„Munkészerető” jelgére
1-616

JÓ eszű 58 éves nő
érdekel benne nyugdíjas
férfit Dobozbérház Ra-
vasgyúri I. em. 1-697

PIATAL elváltasszony meg-
kerdeked komoly ferfit
24-30, ügyesnek nem aká-
dály” jelgére. 1-818

AN egy rendező jómegjele-
deu komoly gondolkodású ember
vágyok feleségül. Vannak
olyan részint 50 évig ki-
emeg 5 ezer forint hiteltől
előlemben kibélt. Jelgére:
Nem bánja meg soha
1-797

ALLAS (2)

FONAST, kötetét jutányosan
vagy részben vállalás, Nyi-
utca 116. 2-359

MINDENES háztartást
köszön vörösa azonnaira
vagy eszűtől feljogosít ma-
gános úgós ferfit. Jenkés.
Zás ma délután Széchenyi
utca 13. földszint I. 2-548

GONDOZOL magánro-
nyudias nő keresek in-
késni rendelkezem, 70 éves
MAV nyugdíjas, Mester u.
12. 2-595

HOSEBER komoly mindene-
nő kiadóba családhoz min-
családtagot híreket leve-
szek. értekezni Szondi utca
14. azonnaira. 2-347

HUSEGES gondozója kéne
35 éves ovagy asszony hoz-
zálló becsületes ferfitnek.
Levelet a kiadóba kérek
Húsoz gondozó jelgére.
2-703

MEGBIZHATÓ 26.5 minde-
nő elcsere főtörök Bes-
senyi utca 4. 2-666

MAGANOS nőhoz háztartá-
sának ajánlok intelligens
asszonyt levelet Nagy Mária
címe Piac u. 57. trafik
kér. 2-671

SORSJEGYELADÓKAT el.
kalmaz Buray. Kossuth u.
8. sz. 2-732

BEPEZ megle jötelk gon-
dó nő keresek, Luther u.
20. Szegednél. 2-680

FELÉRNEMK Varróknak
hához munkát adok érdek-
lődni vasárnap és kedden
Szent Anna u. 36 Kádár.
2-775

EGY középkorú nő helyet
keres elcsere, önállóan sü-
lős, levelet: „Megbízható”
jelgére a kiadóba.
2-731

EGY komoly lány kis há-
ztartás minden ágában jár-
tas, bejárónak vagy bentis.
kónak elcsere elcsere, cím
a kiadóban. 2-708

JÓLEKŐ szerény nyugdí-
jas 26 óthóra lalál kony-
nyú hásmunkáért Megbe-
szelés: Borsosményi út 22
2-781

VALLALOK íródi; rakár-
noki üzletheztől állást
vagy napi 4-5 órai kfezté-
tő munkát, írtzer, esemeg-
rováru üzletben vagy
koremban Borsosményi u.
109. 2-652

GYERMEKSZERETŐ minde-
nő elcsere felcsere Piac
u. 43. I. 4. 2-621

MEGELHETÉSZ biztosító
mintagymnázios jutányo-
san eladó érdeklődni Szé-
chenyi u. 12. 20-802

OKTATÁS (3)

ZONGORA tanítást vállalok
lakásomon Dr. Tóthné Tüdő
Kata Batthyány u. 12.
3-740

RADIO, HANGSZER (4)

ZONGORA körpáncélos rövid
csipkefogóval kettő darab
(4.50x2.60) sürgősen eladó.
a utca tizenöt, 4-549

ELADÓ szögóra ebédő-ho-
tor, horókó Rédy úgyvéd
Piac utca 43. III. lépcső.
4-606

KÖRPÁNCÉLOS bécsi Hol-
man platinó szögóra jutá-
nyosan eladó, Arany János
utca 19 I. em. d. u. 2-4-ig
4-600

ELADÓ egy üzemképes 3+1
Philips gyártmányú rádió,
érdeklődni lehet Árpád tér
35. sz. 4-653

FEKETE szögóra márkás
eladó, Péterfia u. 6. sz.
4-667

ZONGORA eladó bérezt ki-
adó, ugyanott gyáladup el-
adó, Szent Anna 23. varro-
da. 4-249

ELADÓ 5 lámpás rádió férfi
kerékpár János u. 2.
4-764

PHILIPS rádió varázssze-
mes világvége, modern vil-
langramfona új állapotban
eladó Irinyi kettő. 4-773

ROVÍD szögóra elcsere el-
adó, Kassa u. 2. cukrárda
4-757

ZONGORA elcsere eladó,
Csillag u. 75. 4-742

SPECIAL rádiójutányonhűly
Dégentől ter. 3. Gal. 4-777

STANDARD 3+1 rádió el-
adó ka ruc 1al. Bolon. 4-784

2+1 lámpás rádió eladó
Bethlen u. 20. 4-791

VIKERT super 3+2 lám-
pas Philips 6 lámpás vilá-
geve eladó, Kávin tér 3.
4-792

EGY öt lámpás rádió és egy
bútor szett eladó, cím a
kiadóban. 4-808

BÚTOR SZÖNYEG (5)

ELADÓ két darab szép fa-
ragott ruhásszekrény szax-
titeres vashordó. Cs. gépért,
Janosi utca 7. zug. 5-551

30 darab Tonet szek. eladó.
Hávan u. 64. 5-617

HALOSZIBA bútor kemény-
faból eladó. Batthyány u.
6. Keresztúthet. 5-594

HASZNALT bútor és egy
hármasszekrény eladó. Cs.
gépet u. 27. 5-637

CSEKESZNYEFA hálószoba
bútor, karkáskájna asztal
szarmit, Bora u. 16. haz
eladók. 5-555

HALOSZIBA fetteft új, sző-
nyeztetés és ág eladó.
Szent Anna u. 27. 5-706

KOMPLETT háior, kemény-
faból, lehetőséig barna,
használt, modern formá-
ban megvételre keresek.
Monti ország 4. 5-646

MODERN új konyha beren-
delés eladó. Tóth Árpád u.
76. sz. 5-735

MODERN fényezett, barna
kaményfalháló ocsón eladó
Csillag u. 64. 5-733

REKAMÉK szalonok, kom-
oly kivitelben sürgősen el-
adó Péterfia u. 66. Gyur-
sevits 5-724

ELADÓ komplett modern
laukázású diófa ebédő Kís
Piac u. 39. I. 5-726

MODERN kombinált szek-
rény, medrac, hármas szék-
rény eladó. Bethlen u. 8.
ajtó 4. 5-741

MODERN konyhakredene,
jégcsétrety kétajtós kis sz.
táspárherdt eladók Rakósi
u. 9. 5-746

SEZLON jó anyagból eladó
Homok utca 142. kereszt-
épléte. 5-747

ELADÓ egy vadonatúj bú-
garritura, dupla reklám-
érdeklődni: Alami kórház,
fejtőlét épület. 5-719

ELADÓ két darab szép fa-
ragott ruhásszekrény szax-
titeres vashordó. Cs. gépért,
Janosi utca 7. zug. 5-551

30 darab Tonet szek. eladó.
Hávan u. 64. 5-617

HALOSZIBA bútor kemény-
faból eladó. Batthyány u.
6. Keresztúthet. 5-594

HASZNALT bútor és egy
hármasszekrény eladó. Cs.
gépet u. 27. 5-637

CSEKESZNYEFA hálószoba
bútor, karkáskájna asztal
szarmit, Bora u. 16. haz
eladók. 5-555

HALOSZIBA fetteft új, sző-
nyeztetés és ág eladó.
Szent Anna u. 27. 5-706

KOMPLETT háior, kemény-
faból, lehetőséig barna,
használt, modern formá-
ban megvételre keresek.
Monti ország 4. 5-646

MODERN új konyha beren-
delés eladó. Tóth Árpád u.
76. sz. 5-735

MODERN fényezett, barna
kaményfalháló ocsón eladó
Csillag u. 64. 5-733

REKAMÉK szalonok, kom-
oly kivitelben sürgősen el-
adó Péterfia u. 66. Gyur-
sevits 5-724

ELADÓ komplett modern
laukázású diófa ebédő Kís
Piac u. 39. I. 5-726

MODERN kombinált szek-
rény, medrac, hármas szék-
rény eladó. Bethlen u. 8.
ajtó 4. 5-741

MODERN konyhakredene,
jégcsétrety kétajtós kis sz.
táspárherdt eladók Rakósi
u. 9. 5-746

SEZLON jó anyagból eladó
Homok utca 142. kereszt-
épléte. 5-747

ELADÓ egy vadonatúj bú-
garritura, dupla reklám-
érdeklődni: Alami kórház,
fejtőlét épület. 5-719

KULONFÉLE szép bútorok
elcsere eladó Híd utca 2.
Keresztúthet. 5-718

EGY keményfa hádbútor
eladó. Kassa ut. 37. b. 6-709

KONYHABÚTOR, íróasztal
kis írószekrény kis ablak
eladó Kigró u. 37. 6-780

KOMBINÁLT szobabútor
eladó. Rakovszky u. 32. 6-786

REKAMÉK foték szalonok
állandóan ocsón kapható és
megrendelhető. Bálint és
Vig karptomestereél. Cas-
pó u. 16. 5-716

MODERN harok uriszoa és
egy Schaffhausen zsebró el-
adó, Piac u. 68. II. em.
3. ajtó. 5-693

DIÓFA fényezett és fetteft
hálószoba ocsón eladó. Má-
luz tér 15. Kossuth-temp.
lombál. 5-694

KONYHASZEKRENY szőny-
váltó eladó öszörmenyi u.
29. 5-656

EGY lakossági kombinált
háioszoba eladó egy villán,
egy 250 literes boroshordó, 2
drb szőnyeg váz Jerikó u. 30.
5-658

KELEFTI pecnye 110x340
csiszoltmárvány antik óra
mely gyémántokos eladók
Buzi u. 16. 5-661

ELADÓ jómegjeleű modern
konyhabútor. Péceli 6. Va-
res utcából. 5-639

Új festett faháló ocsón el-
adó Baltazár D. u. 16. sz.
Czeleán asztalos 5-634

HORDOK, ruhásszekrény ka-
romszék, ágyvondrony, tol-
létt szekrény eladó. Mik-
erath u. 18. 5-821

KÉT diófaúrnós ággy éjjeli-
szekrényel, átfényező ol-
csón eladó. Nádor u. 4.
Csécsi. 6-827

REKAMIER megblásból na-
gyon ocsón sürgősen eladó
Batthyány u. 7. 5-794

MODERN kredenc, asztal ol-
csón eladók íPac u. 22. III.
em. Orbánné. 5-795

MÁRKAS Thékgyártmány
csesznyefa ebédő áron
a'ul eladó, Cséged u. 18.
5-761

IROASZTAL dohánnyári-
tel eladó, Werbőczy u. 3.
5-805

HASZNALT világvége topolya
háioszoba bútor jutányosan
eladó. Zófia u. 6. 6-817

STANDARD 3+1 rádió el-
adó ka ruc 1al. Bolon. 4-784</

